

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

Ինչպե՞ս Հասանք Այս Վիճակին

Տակալին երկար պիտի գրուի ու խօսուի Արցախեան վերջին պատերազմի ընթացքին Հայկական բանակի կրած ձախողումներու պատճառներուն ու հետեւանքներուն մասին, որոնց արդիւնքով կորսնցուցինք Լեռնային Ղարաբաղի հողատարածքներուն մեծ մասը, ընթացքին տալով չորս հազար զոհեր:

Վերջին ամիսներուն Հայաստանի եւ Արցախի Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնները կը յայտնաբերեն Հայոց բանակէն ներս դաւաճանութիւններու եւ փտածութեան դէպքերու բազմաթիւ երեւոյթներ, որոնք ոչ միայն մտահոգիչ են այլեւ տխուր եւ նուաստացուցիչ Հայաստանի ու Հայ ժողովուրդին համար:

Հայաստանի Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը այս շաբաթ տեղեկացուց որ, ձերբակալուած է 33 Ձիմուած Ուժերու հրթիռային զօրքերու եւ հրետանիի նախկին պետական վարչութեան պետ զօրավար մը: Ան նիւթական շահագրգռուածութեւն մղուած, օժանդակած է Պաշտպանութեան Նախարարութեան զինամթերք մատակարարող ընկերութեան մը ու հաստատած է իրենց որակով զիջող ու խոստացուած հեռաւորութիւնը չապահովող հրանօթի կրակոցներ: 44-օրեայ պատերազմի ընթացքին այդ կրակոցները չեն կարողացած հասնիլ իրենց թիրախին:

Ամիսներէ ի վեր բանտարկուած կը մնայ պատերազմի շրջանին պաշտպանութեան նախարարի պաշտօնին վրայ գտնուող Դաւիթ Տոնոյեանը, որ կը մեղադրուի բանակին ոչնչապիտանի զէնքերու մատակարարման գործով:

Տեղի կ'ունենան ձերբակալութիւններ բանակի սպայական կազմէն ներս, որոնց հեղինակները պատերազմի ամենէն թէժ պահերուն հեռացած են մարտի դաշտէն՝ ետին ձգելով իրենց հրամանատարութեան տակ գտնուող զինուորները, որոնցմէ շատեր գոհուած են կամ գերի ինկած թշնամիի ձեռքը:

Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը հերթաբար կը տեղեկացնէ ձերբակալութիւններու մասին, որոնք կը կատարուին բանակի մէջ ծառայած զինուորներու շարքերէն ներս, որոնք նիւթական խոստումներու դիմաց թշնամիին փոխանցած են զգայուն տեղեկութիւններ, Հայկական զինուած ուժերու դիրքերուն եւ զինատեսակներուն մասին: Այս գործերով առ այսօր ձերբակալուած են մօտ հարիւր հոգիներ:

ԱՄՆ Պատրաստ է Շարունակելու Համագործակցութիւնը Մինսքի Խուճիքին Մէջ՝ Յանուն ԼՂ Խնդիրի Կարգաւորման. ԱՄՆ Պետական Փոխքարտուղար

Քերըն Տոնֆրիտ «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ հարցազրոյցի ընթացքին

Չնայած Ու.քրանիոյ դէմ պատերազմին պատճառով Միացեալ Նահանգները խզած է յարաբերութիւնները Ռուսիոյ հետ, սակայն Ղարաբաղի հարցով պատրաստ է շարունակելու համագործակցութիւնը ԵԱՀԿ Մինսքի խումբին մէջ՝ յանուն խնդիրի խաղաղ ու տեւական կարգաւորման,

«Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ հարցազրոյցի ընթացքին յայտնած է ԱՄՆ պետական քարտուղարի Եւրոպայի եւ Եւրասիոյ հարցերով տեղակալ Քերըն Տոնֆրիտը:

Երեւան ժամանելէ առաջ Պետական Քարտուղարութեան բարձ-

Շար.ը էջ 5

Երեւանը Մտած է Աշխարհի Լաւագոյն 250 Քաղաքներու Վարկանշային Ցանկ

«Global Startup Ecosystem Index-2022»-ի միջազգային վարկանիշով Երեւանը կովկասեան քաղաքներու շրջանին մէջ առաջատար է: «StartupBlink»-ը ամէն տարի կը հրատարակէ աշխարհի ամենաընդգրկուն «Global Startup Ecosystem Index» գեկոյցը, որ կը դասակարգէ 1000 քաղաքներու եւ 100 երկիրներու սթարթափ կամ նոր սկսող ընկերութիւններու էքոհամակարգերը: Նպատակն է տրամադրել որակեալ տեղեկատուութիւն զարգացումներու վերաբերեալ:

«Երեւանը կովկասեան տարածաշրջանի ամենաբարձր վարկանիշ ունեցող քաղաքն է: Կովկասի մէջ ան կը շարունակէ մնալ

առաջին տեղը: Հայաստանը պիտի շարունակէ պահպանել իր դիրքը նաեւ մօտ ապագային: 2022 թուականին Երեւանը մտած է աշխարհի լաւագոյն 250 քաղաքներու վարկանշային ցանկ: Երեւանը մեծ թուիչք արձանագրած է՝ բարելաւուելով 38 կէտով, եւ զբաղեցուցած է 244-րդ տեղը համաշխարհային մասշտաբով: Այս աճը Երեւանը բարձրացուց Արեւելեան Եւրոպայի սանդղակով, ուր ան այժմ կը զբաղեցնէ 19-րդ տեղը՝ 2021 թուականի 29-ի փոխարէնէ, կ'ըսուի գեկոյցին մէջ:

Կը նշուի, որ տարին լաւ եղած է Հայաստանի համար, որ զգալի

Նիկոլ Փաշինեան Մասնակցած է Եւրասիական Միջկառավարական Խորհուրդի Նիստին

ԵԱՏՄ-ն կ'անցնի համարկման ներուժի բացառական փուլ՝ ի շահ ընդհանուր տնտեսական տարածքի ստեղծման եւ կայուն տնտեսական աճի, յայտարարած է Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ Մինսքի մէջ Եւրասիական Միջկառավարական Խորհուրդի ընդլայնուած կազմով նիստին:

Եւրասիական Տնտեսական Միութիւնը աստիճանաբար կ'աւարտէ կայացման փուլը եւ կ'անցնի իր համարկման ներուժի բացառական փուլ՝ ի շահ ընդհանուր տնտեսական տարածքի ստեղծման, մեր պետութիւններու կայուն տնտեսական աճի, մրցունակութեան ամրապնդման եւ միջազգային ասպարէզին մէջ իր տնտեսական շահերու արդիւնաւէտ յառաջմղման:

Հաշուի առնելով նոր իրողութիւնները՝ կ'աւելնան մեր գործողութիւններուն սերտ համակարգումը մեծցնելու անհրաժեշտութիւնը՝ որպէս անդամ պետութիւններու՝ համաշխարհային տնտեսութեան ժամանակակից պայմաններուն յարմարուելու հիմք, ըսած է Փաշինեանը:

Վարչապետը ընդգծած է, որ ժամանակակից տնտեսական մարտահրաւէրներու ծիրին մէջ կարեւորագոյն խնդիրներէն մէկը կը մնայ պարէնային անվտանգութեան ապահովումը:

«Ներկայումս, առարկայական պատճառներով, գիւղատնտեսական ընդհանուր շուկայում որոշակի տեսակների գիւղատնտեսական ապրանքների մատակարարման սահմանափակումներ են առաջանում, ինչը կարող է բացասաբար ազդել մեր երկրներում գիւղատնտեսութեան կայուն գործունէութեան եւ, ընդհանրապէս, Միութեան պարէնային ապահովութեան վրայ», յայտարարած է Հայաստանի կառավարութեան ղեկավարը:

Նիկոլ Փաշինեան ընդգծած է, որ այս առումով, Միութեան անդամ երկիրները պէտք է առաջին հերթին հաւաքական հիմունքներով հակազդեն վտանգներուն՝ օգտագործելով համախմբուած եւ փոխընդունելի լուծումներ մշակելու ներուժը՝ նուազագոյնի հասցնելով պարէնային ապրանքներու պակասուրդի հաւանականութիւնը:

«Մեր պետութիւնների համար Միութեան շրջանակներում համագործակցութիւնն առաջնահերթ ուղղութիւն է, որը թոյլ է տալիս ուժեղացնել աւանդական համագործակցութիւնը եւ ստեղծել նոր գործընկերային յարաբերութիւններ՝ միաւորման տնտեսական ներուժն իրացնելու նպատակով»,

ԼՈՒՐԵՐ

Արթուր Վանեցեանը Հրաժարած Է Պատգամաւորական Մանտաթէն

«Պատիւ Ունենմ» Դաշինքը Կը Դադրի Գոյութիւն Ունենալէ

ՀՀ Ազգային Ժողովի «Պատիւ Ունենմ» խմբակցութեան ղեկավար Արթուր Վանեցեանը պատգամաւորական մանտաթը վայր դնելու դիմում ներկայացուցած է, «Հայրենիք» կուսակցութեան որոշմամբ՝ կը դադրի գոյութիւն ունենալէ ՀՀ-ի հետ ձեւաւորած «Պատիւ Ունենմ» դաշինքը: Վանեցեանը այս մասին յայտնած է Ֆէյսպուքի իր էջով:

«Պատիւ Ունենմ» խմբակցութեան ղեկավար Արթուր Վանեցեան

«Այսօր օրէնքով սահմանուած կարգով դիմում եմ ներկայացրել պատգամաւորական մանտաթ վայր դնելու վերաբերեալ: Ձեզանից շատերի համար իմ այս որոշումն անակնկալ է: Ես մի քանի անգամ հրապարակախօսելիս յայտարարել եմ, որ ինձ այլեւս չեմ տեսնում այս խորհրդարանում: Պատճառն ակնհայտ է՝ ՀՀ քաղաքացի մեզ քուէ էր տուել այս իշխանութիւններին կործանարար գործունէութիւնը կասեցնելու եւ երկիրն աղէտից դուրս բերելու համար: Սակայն այս խորհրդարանը, իմ կարծիքով, դադարել է լինել նպատակին հասնելու արդիւնաւէտ հարթակ», նշած է Վանեցեանը:

Ղազման եւ ուժեղացման», ընդգծած է Վանեցեան:

Ան շնորհակալութիւն յայտնած է «Պատիւ Ունենմ» եւ «Հայաստան» խմբակցութիւններու գործընկերներուն՝ միասին անցած ճանապարհի ու համատեղ աշխատանքի համար:

Ապ նաեւ յայտնած է, որ «Հայրենիք» կուսակցութեան խորհուրդը որոշում կայացուցած է գործունէութիւնը շարունակելու խորհրդարանէն դուրս: «Կուսակցութեան որոշմամբ տէ՛ր էլ եւ տէ՛ր ֆաքթօ դադարում է գոյութիւն ունենալ ՀՀ-ի հետ մեր ձեւաւորած «Պատիւ Ունենմ» դաշինքը, որի շրջանակներում մեր գործընկերներին հետ համեմատաբար կարճ, բայց յազգեցած ճանապարհ ենք անցել ու, վստահ եմ, դեռ անցնելու ենք՝ յանուն երկրի փրկութեան, իսկ ապագայում նաեւ՝ մեր պետականութեան առողջ-

Վանեցեանը միաժամանակ վստահեցուցած է, որ իր՝ մանտաթը վայր դնելու եւ «Հայրենիք» կուսակցութեան՝ խորհրդարանէն դուրս պաշարը շարունակելու որոշումները բացառապէս իրենց ընտրութիւնն են եւ որեւէ կերպ չեն կրնար կաշկանդող կամ ուղղորդող գործօն հանդիսանալ «Պատիւ Ունենմ» խմբակցութեան գործընկերներուն, այդ շարքին՝ «Հայրենիք» կուսակցութեան առաջադրմամբ Ազգային Ժողով անցած անկուսակցական անձեռնարկ համար, ընդգծելով որ այս հարցով իւրաքանչիւրը իր գիտակցուած, հիմնաւորուած ընտրութիւնը պիտի ընէ:

Ընդդիմութիւնը Ծիշոյ Գնահատեց Ստեղծուած Իրավիճակը. Ա. Քոչարեան

«Քաղաքացիական Պայմանագիր» խմբակցութեան պատգամաւոր, ՀՀ Ազգային Ժողովի Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան Հարցերու մշտական յանձնաժողովի նախագահ Անդրանիկ Քոչարեան անդրադարձաւ «Դիմադրութեան» շարժման՝ Ֆրանսայի հրապարակէն վրանները հաւաքելու որոշման:

Խուլութիւն պէտք է:

«Բնականաբար, իրենք պէտք է իրենց այդ որոշումը արձանագրէին յաղթանակով եւ պէտք է տեսնէին, որ եթէ իրենք չլինէին, Հայաստանի Հանրապետութիւնը ոչնչացուած պէտք է լինէր: Դա այդպէս չէ: Մենք էլ ասում ենք, որ Հայաստանին համերաշխութիւն է պէտք, եւ համերաշխութեան հարթակին Ազգային Ժողովին է: Ինչո՞ւ են փախել Ազգային Ժողովից, ինչո՞ւ չեն վերադառնում: Ես բազմիցս ասել եմ, որ իշխանութեանը պէտք է ընդդիմութիւն, եւ, եթէ ընդդիմութիւնն ակնկալիք ունի ապագայում դառնալ իշխանութիւն, պէտք է շարժուի Սահմանադրութեան պահանջներով», ըսաւ Քոչարեան

«Կարծում եմ, որ ընդդիմութիւնը ճիշդ գնահատեց ստեղծուած իրավիճակը եւ ճանապարհը բացեցին՝ խոչընդոտներ չառաջացնելու մեր քաղաքացիներին համար», ըսաւ Անդրանիկ Քոչարեան:

Անոր խօսքով՝ իշխող խմբակցութիւնը պատրաստ է որեւէ հարց քննարկելու Ազգային Ժողովին մէջ, քանի որ Հայաստանին համերաշ-

Ընդդիմութեան Հաւաքներուն Մասնակցելու Դիմաց Նիւթապէս Շահագրգռելու Գործը Հասած Է Դատարան

ՀՀ Քննչական կոմիտէի Արմաւիրի մարզային քննչական վարչութեան մէջ աւարտած է ընդդիմութեան կողմէ կազմակերպուած հաւաքներուն մասնակցելու նպատակով քաղաքացիները նիւթապէս շահագրգռելու դէպքին առթիւ յարուցուած քրէական գործին նախաքննութիւնը: Նախաքննութեան շրջանակներուն մէջ օրէնքով սահմանուած կարգով իրականացուած են նաեւ խուզարկութիւններ, որոնց ընթացքին Ազգեշատ բնակավայրի՝ լիշեալ բնակիչներէն մէկուն տան մէջ յայտնաբերուած է ռազմամթերք հանդիսացող ինքնաձիգներ, ձեռքի դնդաքիթներ, տարբեր տեսակի որսորդական ակօսափող գէնքերէ կրակելու համար նախատեսուած 2 փամփուռներ եւ «Mauser» տեսակի ատրճանակ:

Լատ Գլխաւոր Դատախազութեան տուեալներուն՝ հանրահաւաքներուն, երթերուն եւ ընդդիմութեան յայտարարած անհնազանդութեան գործողութիւններուն ընթացքին 2022 թուականի Յունիս 15-ի դրութեամբ յարուցուած է ընդհանուր 30 քրէական գործ, 3 դէպքի առթիւ նախապատրաստուած նիւթերով քրէական գործի յարուցումը մերժուած է, մէկ դէպքով կը նախապատրաստուին նիւթեր: Որպէս մեղադրեալներ գրաւուած է 53 անձ, որոնցմէ 28-ին նկատմամբ որպէս խափանման մի-

Ձերբակալուած Է ՀՀ Ձինուած Ուժերու Հրթիռային Զօրքերու Նախկին Պետը

Ձերբակալուած է ՀՀ Ձինուած Ուժերու հրթիռային զօրքերու եւ հրետանիի նախկին պետ-վարչութեան պետ, գորավար-սպայ Արմէն Յարութիւնեանը: Այս մասին տեղեկացուցած է Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը (ԱԱԾ):

Ըստ ծառայութեան, Յարութիւնեանը «օժանդակելով մատակարար ընկերութեան տնօրէնին եւ սեփականատիրոջը, [...] թաքցրել են մատակարարուած գոյքի մարտավարատեխնիկական բնութագրին համապատասխանելու փաստը, Պաշտպանութեան Նախարարութեանն են մատակարարել ընդհանուր 523 միլիոն 89 հազար դրամին համարժէք 1 միլիոն 83 հազար տոլարի չեխական արտադ-

րութեան մէկ այլ տեսակի հրանօթի կրակոցներ, որոնք իրենց մարտավարական եւ տեխնիկական յատկանիշերով էապէս զիջել են այն հրանօթի կրակոցներին, որոնց համար դրանք մատակարարուել են»:

ԱԱԾ-ն կը նշէ, որ ձեռք բերուած տուեալ խմբաքանակի կրակոցները կիրառուած են նաեւ 44-օրեայ պատերազմի ընթացքին, սակայն մարտավարական եւ տեխնիկական յատկանիշերով իրական կրակոցներուն զիջելու հետեւանքով՝ հնարաւոր չէ եղած լուծել մարտական խնդիրները:

Նոյն գործի ծիրին մէջ մեղադրանք առաջադրուած է նաեւ մատակարար ընկերութեան տնօրէնին եւ սեփականատիրոջ:

Ընդդիմադիր Պատգամաւորները Մանտաթէն Զրկելու Հարցը Կը Քննարկուի, Բայց Որոշում Չկայ

Աժ «Քաղաքացիական Պայմանագիր» խմբակցութեան քարտուղար Արթուր Յովհաննիսեանը խորհրդարանական ձեպագրոցներուն ժամանակ անդրադարձաւ հարցին, թէ խմբակցութեան մէջ համաձայնութիւն կա՞յ ընդդիմադիր պատգամաւորները մանտաթէն զրկելու հարցին շուրջ:

որոնք բխում են հանրային պահանջից, քննարկում ենք», ըսաւ ան:

ՔՊ խմբակցութեան պատգամաւոր Մովսէս Կարգանեան անդրադարձաւ հարցին, թէ կը քննարկուի՞ն նաեւ Ազգային Ժողովի յանձնաժողովներու ընդդիմադիր նախագահները եւ Աժ ընդդիմադիր փոխօսնակը պաշտօնէն ետ կանչելու հարցերը: «Օրինակ՝ Տնտեսական հարցերի մշտական յանձնաժողովի նախագահը «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր վահէ Յակոբեանն է: Արդէն քանիերորդ յանձնաժողովի նիստն ենք անցկացնում առանց նախագահի: Եւ, այո՛, յանձնաժողովում քննարկուել է նման հարց: Բայց դա խմբակցութեան որոշումն է, դեռ խմբակցութեանը չի ներկայացուել եւ չի քննարկուել», ըսաւ ան:

«Խմբակցութիւնում նման քննարկում կայ, այդ քննարկումները ծնուել են հանրային պահանջից, որովհետեւ բազմաթիւ քաղաքացիներ, տեսնելով ընդդիմութեան վարքագիծը եւ տեսնելով, թէ ինչպէս են ընդդիմադիրներն օգտագործում պատգամաւորական մանտաթը, նման պահանջ են ներկայացրել: Եւ խմբակցութեան տարբեր պատգամաւորներ տարբեր կարծիքներ ունեն: Քննարկումներ կան, այո՛, որոշում չկայ: Բայց մենք մշտապէս բոլոր հարցերը,

Դատախազութեան Տուեալները «Դիմադրութիւն» Շարժման Գործողութիւններուն Առթիւ

2022 թուականի Ապրիլ 22-էն մեկնարկած «Դիմադրութիւն» շարժման մասնակիցները Յունիս 15-ին ազատեցին Ֆրանսայի հրապարակը վրաններէն, նշելով որ անհրաժեշտութեան նարագային պիտի վերակախ վրանային շարժումը: Վերոնշեալ ժամանակահատուածին մէջ գործողութեան մասնակիցներուն կողմէ ոչ-իրաւաւոր գործողութիւններ կատարելու առիթով յարուցուած են շարք մը քրէական գործեր: Այս մասին կը տեղեկանէ ՀՀ Գլխաւոր Դատախազութիւնը:

Չոց ընտրուած է կալանքը՝ մէկ կամ երկու ամիս ժամկետով: Մէկ անձի նկատմամբ յայտարարուած է հետախուզում:

Վերոնշեալներէն 3 քրէական գործ՝ 9 անձի վերաբերեալ, մեղադրական եզրակացութեամբ ուղարկուած է դատարան, իսկ քննուող քրէական գործերէն անշատուած մասերով 4 անձի վերաբերեալ 3 քրէական գործով յայտարարուած է նախաքննութեան աւարտ:

Ընդդիմութեան կազմակերպած հանրահաւաքներուն ընթացքին Ոստիկանութեան մէջ եւս շարք մը հաղորդումներ ստացուած են: Ստացուած հաղորդումներէն 46-ով յարուցուած են քրէական գործեր, 30-ով որոշում կայացուած է քրէական գործ յարուցելը մերժելու մասին, 3 քրէական գործի վարոյթ կարճուած է, իսկ 20 հաղորդումներու հիման վրայ տակաւին կը նախապատրաստուին նիւթեր: Նշեալ քրէական գործերով կասկածեալի կամ մեղադրեալի դատավարական կարգավիճակ ունեցող անձեր նախաքննութեան ներկայ փուլին դեռ չկան:

ԼՈՒՐԵՐ

Մենք Շահագրգռուած Ենք Հայաստանի Մէջ Կայուն Իրավիճակով Փութին

Ռուսիոյ եւ հայաստանի նախագահներ՝ Վլատիմիր Փութին եւ Վահագն Խաչատուրեան

«Մենք շահագրգռուած ենք, որ Հայաստանի մէջ կայուն իրավիճակ ըլլայ», ընդունելով Հայաստանի նախագահը՝ յայտնած է Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինը:

«Մենք կը հասկնանք այն ամէնը, ինչ այսօր կը կատարուի Հայաստանի մէջ, Հայաստանի շուրջ: Մենք վճռական ենք զարգացնելու մեր գործընկերային յարաբերութիւնները: Մենք շահագրգռուած ենք, որ երկրին մէջ իրավիճակը կայուն ըլլայ եւ երաշխաւորէ զարգացում: Յոյսով ենք, որ մեր այսօրուան հանդիպումը նոյնպէս կը նպաստէ այդ նպատակին», ըսած է Փութինը:

«Հայ ժողովուրդը զնահատում է Ձեր ջանքերն ուղղուած լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորմանը», Սենթ Փեթերսբուրգի մէջ Փութինի հետ հանդիպման ընթացքին ըսած է նախագահ Խաչատուրեանը՝ կարեւորելով Հայաստանի, Ատրպէյճանի ու Ռուսիոյ միջեւ ձեռք բեր-

ուած պայմանաւորուածութիւններուն պահպանումը:

«Կարող եմ ասել, որ պատերազմի դադարեցման հարցում Ձեր ներդրած ջանքերը զնահատում է ոչ միայն անձամբ իմ կողմից, այլ գիտեմ նաեւ, որ Հայաստանի ժողովուրդը եւս զնահատում է», ընդգծած է Խաչատուրեանը:

«Աւելորդ եմ համարում նշել մեր պատմական բարեկամութեան մասին, քանի որ երբ յարաբերութիւնները եղբայրական են կարիք չկայ ասելու՝ դու լաւ եղբայր ես կամ դու վատ եղբայր ես: Եղբայրական յարաբերութիւնները այդպիսին են, էութիւնն ու փիլիսոփայութիւնն է այդպիսին, դա ամէն ինչ է, դա վստահութիւն է, անկեղծութիւն է, համատեղ ծրարներ եւ համատեղ գործողութիւններ են, որոնք պէտք է շարունակուեն իրագործուել: Դա իմ դիրքորոշումն է որպէս քաղաքացու, որպէս անհատի եւ որպէս նախագահի այդ մօտեցումն ինձ, անշուշտ, օգնում է», ըսած է Հայաստանի նախագահը:

ՀՀ Հակափտածութեան Կոմիտէն Եւ ԱՄՆ FBI-ը Համագործակցութեան Յուշագիր Ստորագրած Են

Հայաստանի Հակափտածութիւն Կոմիտէի եւ FBI-ի միջեւ կը ստորագրուի Համագործակցութեան յուշագիր

Հայաստանի Հակափտածութիւն Կոմիտէի եւ ԱՄՆ Հետաքննութիւններու Դաշնային Բիւրօյի (FBI) միջեւ ստորագրուած է Համագործակցութեան յուշագիր:

Յուշագիրը հայկական կողմէ ստորագրած է Հայաստանի Հակափտածութիւն Կոմիտէի նախագահի տեղակալի պաշտօնակատար Սուշեղ Պապայեանը:

Ինչպէս Կոմիտէն կը փոխանցէ, յուշագրին համաձայն, երկու կառույցները պիտի համագործակցին փտածութեան յանցագործու-

թիւններու դէմ պայքարի ոլորտին մէջ, պիտի կազմակերպեն փոխանակման ծրարներ, դասընթացքներ, աշխատանքային քննարկումներ:

Պապայեանը Ուաշինկթընի մէջ էր 12-17 Յունիսին՝ Հակափտածութիւն Կոմիտէի եւ ԱՄՆ գործընկեր կառույցներուն միջեւ երկկողմ յարաբերութիւններու հաստատման եւ համագործակցութեան ընդլայնման նպատակով:

Ան հանդիպած է նաեւ ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութեան

Ատրպէյճանի Պաշտօնատար Անճերու Յայտարարութիւնները Պետք Է Նախագրուշացնող Ըլլան. Փաշինեան

Վարչապետ Փաշինեան կ'ընդունի ՀԱՊԿ Անվտանգութեան Խորհուրդներու Քարտուղարներու Կոմիտէի նիստի մասնակիցները

Ատրպէյճանի պաշտօնատար անճերու յայտարարութիւնները պէտք է նախագրուշացնող ըլլան, եւ այս հարցը պէտք է քննարկենք ՀԱՊԿ-ի մէջ, յայտնած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան, Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) անդամ երկիրներու Անվտանգութեան Խորհուրդներու Քարտուղարներու Կոմիտէի նիստի մասնակիցներուն՝ Հայաստանի, Ռուսիոյ, Պելաուսիոյ, Ղազախստանի, Ղրղզստանի, Տաճիկստանի ԱՆ քարտուղարներու եւ ՀԱՊԿ գլխաւոր քարտուղար Սթանիսլաւ Չասի հետ հանդիպման ժամանակ:

Նիկոլ Փաշինեանը իր խօսքին մէջ նշած է, որ ՀԱՊԿ արդիւնաւետութեան բարձրացումը «մեր նախագահութեան կարեւորագոյն առաջնահերթութիւններից է, եւ մենք կարծել ու կարծում ենք, որ պէտք է լաւարկել ճշգրիտ իրավիճակներին արագ եւ ճշմարտացի արձագանգման մեխանիզմները»:

«Ցանկանում եմ նշել, որ սկզբունքորէն մենք նաեւ իրաւական դաշտ ունենք այդ առումով, եւ 2010 թուականի Դեկտեմբերի 10-ին Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութեան Հաւաքական Անվտանգութեան Խորհրդի որոշմամբ ընդունուել է դրոյթ՝ ճշմարտացի իրավիճակներին Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութեան արձագանգելու կարգի վերաբերեալ, եւ ես կարծում եմ, որ այս փաստաթուղթը բաւական հասկանալիօրէն ձեւակերպում է այն մեխանիզմները, որոնք գոյութիւն ունեն մեր կազմակերպութիւնում:

Շարունակելով, Նիկոլ Փաշինեանը յաւելած է. «Ցանկանում եմ ձեր ուշադրութիւնը հրաւիրել այն բանի վրայ, որ այդ դրոյթում կայ նաեւ այսպիսի հասկացութիւն՝

«առաքելութիւն», որը ձեւակերպուած է հետեւեալ կերպ. անդամ պետութիւնների մասնագէտների խումբ՝ կազմուած ՀԱՊԿ անդամ պետութիւնների՝ այս դրոյթին համապատասխան նշանակուած ներկայացուցիչներից եւ ժամանակաւորապէս ձգնաժամային իրավիճակի գոտի ուղարկուող՝ իրավիճակի մշտադիտարկում իրականացնելու, իրադրութիւնը տեղում որոշելու եւ ճշմարտացի իրավիճակի կանխարգելման եւ կարգաւորման ուղղութեամբ կազմակերպութեան հետագայ միջոցառումների վերաբերեալ առաջարկներ մշակելու, ինչպէս նաեւ ՀԱՊԿ Հաւաքական Անվտանգութեան Խորհրդի կողմից սահմանուած այլ գործառնութիւններ իրականացնելու նպատակով:

Նշելով, որ անցեալ տարուայ Մայիս 12-ին, Ատրպէյճանական գիտութիւններ խումբ էր Հայաստանի տարածք, որմէ յետոյ Հայաստանը դիմած էր ՀԱՊԿ-ին, Հայաստանի վարչապետը ընդգծեց. «Տեսնում ենք, որ Ատրպէյճանի կողմից յարձակողական յայտարարութիւնները շարունակուած են, եւ մենք այս հարցը պէտք է քննարկենք՝ յատկապէս հաշուի առնելով, որ Հայաստանը դիմել է ՀԱՊԿ-ին, քանի որ դա ե՛ւ մեզ, ե՛ւ կազմակերպութեան համար շատ սկզբունքային հարց է»:

«Եթէ մենք ասում ենք, որ պէտք է հաշուի առնուեն այն սահմանները, որոնցով իրականացուել են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացները, դա կարող է լրդգել ՀԱՊԿ պատասխանատուութեան գոտի հասկացութիւնը, քանի որ հարց է ծագում՝ իսկ որտե՞ղ է սկսում ՀԱՊԿ պատասխանատուութեան գոտին, եւ որտե՞ղ է աւարտում ՀԱՊԿ պատասխանատուութեան գոտին», ընդգծեց Նիկոլ Փաշինեանը:

Թմրամիջոցներու դէմ պայքարի եւ իրաւապահ համագործակցութեան բիւրօյի, Համաշխարհային

Հակափտածութեան համակարգող գրասենեակի եւ այլ կառույցներու ներկայացուցիչներուն հետ:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթաթրօին Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Massis Weekly

Volume 42, No. 24

Saturday, JUNE 25, 2022

U.S. Administration Emphasizes Expansion and Strengthening of Cooperation with Armenia

YEREVAN -- Prime Minister Nikol Pashinyan received on Saturday, US Assistant Secretary of State for European and Eurasian Affairs Karen Donfried who was on a whirlwind trip to all three South Caucasus countries.

The Prime Minister highlighted the continuous development and expansion of the Armenian-American relations, noting that Mrs. Donfried's visit is another opportunity to discuss issues on the bilateral agenda. Nikol Pashinyan praised the US assistance in effectively advancing the Armenian government's democratic reforms, adding that the development of democracy is one of the key priorities of the Government.

During her meetings with PM Pashinyan, Foreign Minister Ararat Mirzoyan, and Security Council Secretary Armen Grigoryan, Donfried again underscored Washington's commitment to expanding bilateral ties and support for "the common values of democracy, protection of human rights, and the rule of law."

Armenian officials briefed Donfried on three prongs of ongoing

diplomatic efforts with Azerbaijan: talks to normalize relations, efforts to unblock transport connections, and steps to delimit the Armenia-Azerbaijan border. They repeated Yerevan's position that the Minsk Group should mediate a comprehensive settlement of the Karabakh conflict.

The Prime Minister highlighted the strengthening of stability and peace in the region and stressed the need for an adequate response from the international community to provocative statements and actions undermining regional stability, peace and stability. At the same time, Nikol Pashinyan stressed the key role of the United States as a Co-chair of the OSCE Minsk Group, emphasizing the need for the process of the comprehensive settlement of the Nagorno-Karabakh conflict to take place within the framework of the Minsk Group Co-chairs' format.

In an interview with RFE/RL's Armenian Service Donfried said:

"The U.S. has continued to say

Continued on page 2

Any Comprehensive Peace Between Armenia and Azerbaijan Should Address Future Status of Nagorno Karabakh

YEREVAN — A comprehensive peace deal between Armenia and Azerbaijan should address the issue of Nagorno-Karabakh's future status, Foreign Minister Ararat Mirzoyan insisted on Friday.

Mirzoyan discussed the Nagorno-Karabakh conflict with Council of Europe Secretary General Marija Pejcinovic Buric during her visit to Yerevan.

"I particularly emphasized the fact that by attempting to resolve the Nagorno Karabakh conflict by the use of force in 2020, as well as by invading the sovereign territory of Armenia, Azerbaijan has grossly violated its commitments undertaken with the accession to the Council of Europe, and this must be properly

addressed by the Council of Europe and its member-states", the Armenian FM said during a joint press conference with the CoE Secretary General following their meeting.

"I reaffirmed the Armenian government's readiness to make efforts to establish peace and stability in the region," he said after their meeting. "In this context, it is fundamental to address the Nagorno-Karabakh conflict, which should include the key provisions of ensuring the security and all rights of the Artsakh people and determining Nagorno-Karabakh's status."

"The people of Artsakh have the same rights as everyone and the fact of being in the conflict zone cannot de-

Continued on page 3

Global Startup Ecosystem Index Report 2022: Armenia highest ranking Country, Yerevan highest ranking city in Caucasus region

YEREVAN -- Armenia has moved 5 spots up to be ranked at 60th globally in StartupBlink's annual Global Startup Ecosystem Index Report 2022.

Armenia continues to be 1st in the Caucasus region, with more than double the total score of Georgia, the 2nd in the region, suggesting Armenia will continue to hold this position in the

near future.

With Yerevan as Armenia's only ranked city, the country's ranking depends greatly on its capital city. In 2022, Yerevan entered the top 250 city ranking globally. Yerevan has seen a major jump, improving by 38 spots to

Continued on page 3

Aliyev Threatens Armenia For Bringing up Karabakh Status Issue

BAKU — Azerbaijani President Ilham Aliyev last Thursday warned Armenia against bringing up the status of Nagorno-Karabakh in peace talks with Azerbaijan and again demanded a land corridor passing through Armenian territory.

"Armenia's leadership must give up attempts to rewrite history," Aliyev told an international conference in Baku. "History has already been written and there is oral agreement that nobody will talk about the status. Unfortunately, there is talk about that, which could lead to very serious consequences."

"If Armenia continues to call into question Azerbaijan's territorial integrity then Azerbaijan will have no choice but do the same [against Armenia,]" he said.

In that context, Aliyev again de-

scribed Armenia's southeastern Syunik

Continued on page 4

Armenia Is Not Only a Partner, It Is Also Our Strategic Ally- Putin

ST PETERSBURG -- Russian President Vladimir Putin hosted on Saturday, his Armenian counterpart Vahagn Khachaturyan on the sidelines of the St. Petersburg International Economic Forum

Meeting for the first time, Putin and Armenian President Vahagn Khachaturyan exchanged pleasantries and committed to deepening cooperation between their two countries.

“Armenia is not only our partner, it is our strategic ally, and we value this. We understand everything that is happening in and around Armenia today,” Putin said. “We are interested in ensuring that the situation in the country is stable and guarantees sustained development.”

The Armenian president thanked Putin for inviting him to the forum, noting that as an economist he’s followed the annual event over the years.

“The Armenian people appreciate your efforts aimed at settling the Nagorno Karabakh conflict. I can say

that your efforts to end the war are appreciated not only by me, but I also know that the people of Armenia appreciate it. It was very important that the war was stopped. It is very important for us that the agreements reached are observed,” Khachaturyan said.

The Armenian president said relations between the two countries are based on “historical friendship” and are of a “brotherly nature.”

“There is no need to say that you are a good brother, or you are a bad brother. Brotherly relations are like that. The essence and philosophy is like that. It's everything. It's trust, it's sincerity. It's joint plans and actions that must continue to be implemented,” Khachaturyan told Putin.

Khachaturyan notably revealed after the meeting that the Kremlin privately conceded it made an “oversight” in Parukh by allowing Azerbaijani troops to advance their position toward the village in March.

Human Rights Defender Briefs US Assistant Secretary on Azerbaijani Policy of Ethnic Hatred Towards Armenians of Artsakh

YEREVAN — Armenia’s Human Rights Defender Kristinne Grigoryan held meeting with Deputy Assistant Secretary of State (Bureau of European and Eurasian Affairs) Erika Olson.

Presenting the main directions of the work of the Office of the Human Rights Defender of Armenia, Kristinne Grigoryan shared with Erika Olson information on the situation of the rights of the persons living in Nagorno-Karabakh, registering the continuous manifestations of the Azerbaijani policy of ethnic hatred towards the Armenians of Artsakh.

“The rights to life, safe environment, education, healthcare, property and other rights are violated on a daily basis in Artsakh,” said the Human Rights Defender. The Deputy Assistant Secretary Ms. Olsen also inquired about the Police reform process.

Among other issues related to human rights protection, Ms. Kristinne Grigoryan stressed the need for comprehensive anti-discrimination legislation, as well as the need for an effective combat against hate speech. The parties outlined specific directions of cooperation.

Armenia's Anti-Corruption Committee and U.S. Federal Bureau of Investigation Sign Memorandum of Cooperation

WASHINGTON, DC -- Armenia's Anti-Corruption Committee and the U.S. Federal Bureau of Investigation (FBI) have signed a memorandum of cooperation.

On part of Armenia the memo was signed by Mushegh Babayan, the acting deputy chairman of the Anticorruption Committee, who visited Washington, D.C. June 12-17, 2022.

Armenia's Anti-Corruption Committee said the purpose of the memorandum is to ensure direct communication and exchange of information between the two agencies that perform similar functions, cooperation in the fight against corruption crimes, organization of exchange programs, training courses and working discussions.

An agreement was reached with

the U.S. Federal Bureau of Investigation, the Bureau of Narcotics and Law Enforcement Agencies of the U.S. State Department that after the staff of the Anti-Corruption Committee is formed, retraining courses and study visits be organized for Armenian staff to help them develop professional knowledge and capacities through studying best international practices.

Babayan met with representatives of the U.S. Federal Bureau of Investigation, the U.S. Department of State's Office of Drug Enforcement, Law Enforcement Cooperation, the World Anti-Corruption Coordination Office, and other agencies.

Babayan and U.S. officials discussed the methodology of investigating corruption cases, including money laundering and illicit enrichment.

Georgia and Armenia Prime Ministers Meets in Dilijan

DILIJAN -- Prime Minister Nikol Pashinyan hosted his Georgian counterpart, Irakli Gharibashvili, in the Armenian resort town of Dilijan on Saturday.

The two PMs said that the high-level intensive contacts show that the Armenian-Georgian relations are dynamically developing and the political

dialogue is at a high level.

They discussed issues and prospects of Armenia-Georgia cooperation and exchanged views on the regional situation and developments..

The sides reaffirmed the readiness to consistently deepen the friendly ties and agreed to continue the active dialogue.

U.S. Administration Emphasizes

Continued from page 1

that we support the Minsk Group co-chair process. We continue to believe that it is a very important format, particularly on Nagorno-Karabakh, and it is essential that we keep various formats in play to try to advance peace.

And we will continue to do that going forward.”

Asked whether Washington is ready for fresh contacts with Moscow for that purpose, Donfried said: “Yes. Russia is a Minsk Group co-chair. France, the U.S. and Russia would continue in that format.”

Armenia is One of Ten Safest Countries of the World

YEREVAN (Arka)— Armenia is among the top ten countries with the lowest crime rate in the world, according to the independent international organization World Population Review.

In the 2022 ranking Armenia is ahead of other countries of the region and all former Soviet republics with the lowest crime rate of 22.79. Neighbouring Georgia is ranked 14th (24.3 crime rate), Azerbaijan is 35th (32.25), Russia is 49th (39.62), Turkey is 50th (39.69) and Iran is 90th (49.11).

Qatar is the safest country in the ranking. In addition to Armenia, the

top 10 also include the UAE, Taiwan, the Isle of Man, Oman, Switzerland, Hong Kong, Japan and Slovenia.

The top ten most unsafe countries are Venezuela, Papua New Guinea, South Africa, Afghanistan, Honduras, Trinidad and Tobago, Guyana, El Salvador, Brazil and Jamaica.

World Population Review Crime Index is calculated based on the total number of registered crimes of any kind per total population. Dependence on poverty and unemployment, police control and court sentences are taken into account, and there is also a strong correlation between age and crime.

Eric Esrailian Elected to the Board of Trustees of the Academy Museum of Motion Pictures

LOS ANGELES -- Dr. Eric Esrailian has been elected to the Board of Trustees of the Academy Museum of Motion Pictures along with Julia S. Gouw and Shira Ruderman.

Ted Sarandos, Board Chair and Co-CEO of Netflix, said, “We are thrilled to welcome these three extraordinary leaders, who have already done so much.. for our community, and the industry at large... As members of our board, they will support and guide the Academy Museum in realizing its ambitious mission of increasing public appreciation for the arts and sciences of moviemaking and exploring the ongoing, multifaceted history of film.”

Dr. Eric Esrailian is a film producer, philanthropist, physician, and entrepreneur. He is also actively involved in philanthropic efforts and education. Dr. Esrailian has been a significant supporter of Academy Museum educational programs and is part of the leadership of several philanthropic organizations, including the Motion Picture

& Television Fund.

He has produced films, including *The Promise* (2016) by Terry George, starring Oscar Isaac and Christian Bale. He also produced the educational companion documentary *Intent to Destroy* (2017) with Joe Berlinger, which was nominated for an Outstanding Historical Documentary Emmy. In 2019, Dr. Esrailian and his partners launched SOMM TV—a streaming service with original series, films, and master classes dedicated to wine and food.

Any Comprehensive Peace

Continued from page 1

prive the Armenians of Artsakh of their universal fundamental rights”, Mirzoyan highlighted. “The humanitarian issues resulting from the aggression unleashed against Artsakh – the issues of the return of Armenian prisoners of war held in Azerbaijan and the humanitarian access to Artsakh remain unresolved, the politicization of which is unacceptable. The Anti-

Armenian and warmongering rhetoric, physical and psychological terror against the civilian population are unacceptable in the same way.

We believe that the Council of Europe, its relevant bodies and leaders should be more determined at least in the issues of Armenian prisoners of war and the humanitarian access to Artsakh, and put utmost effort so that the the interim decisions of the European Court of Human Rights,

Armenia’s Juliana Grigoryan Wins Grand Prix at Stanislaw Moniuszko Vocal Competition

WARSAW -- The 11th International Stanislaw Moniuszko Vocal Competition has announced the winners of its annual competition, Opera Wire reports.

The 12 finalists performed Polish arias and arias from the world repertoire, accompanied by the orchestra of the Teatr Wielki – Polish National Opera under the baton of maestro Andriy Yurkevych.

The Grand Prix was awarded to Juliana Grigoryan from Armenia while the winner of the first prize in the category of female voices was Nombulelo Yende from RSA. The second prize went to DariJa Augustan m from Croatia, and the third

prize went Yullia Zasimova from Ukraine.

The first prize in the male voices category was not awarded, while the second prize went to Szymon Mechlini from Poland and Volodymyr Tyshkov from Ukraine ex aequo and the third prize went to Rafael Alejandro Del Angel Garcia from Mexico.

With her interpretation of Halka’s aria Nombulelo Yende won the year’s Audience Award.

The final concert is available online on the VOD streaming platform of the Teatr Wielki – Polish National Opera and on OperaVision. It will also be retransmitted by the TVP Kultura at 3.15 p.m. on the 15th of June.

Global Startup Ecosystem Index Report 2022:

Continued from page 1

244th globally, and reversing its declining momentum from 2021.

This increase pushed Yerevan up the ladder in Eastern Europe, where it is now ranked 19th, versus 29th in 2021. Yerevan is the highest ranking city in the Caucasus region, with a safe margin. Its score is more than double Tbilisi’s score, and more than triple Baku’s score.

“As a landlocked country with restricted land access due to tensions with Turkey and Azerbaijan, the Armenian ecosystem manages to show true resilience. The Armenian government has long understood innovation is critical to the future of the country, and resources have been allocated to grow the ecosystem. In 2021, the tech sector in Armenia flourished, with new investments fueling growth,” the report reads.

It reminds that the country’s first unicorn, PicsArt, recently reached a US\$1 billion valuation. Moreover, the Armenian startup scene has seen growth in terms of entrepreneurship and tech development, with companies like Shadowmatic and YerevaNN receiving praise for designing deep learning technologies.

“A strong and successful Armenian diaspora is also supporting the Armenian economy, and several highly successful American entrepreneurs of

Armenian origin, like Reddit founder Alexis Ohanian, are working to boost the local startup ecosystem. Armenian startups are built to target the global market from inception due to the small market size of the country. Armenia has a population of only 3 million people, but offers a sizable amount of tech talent. Additionally, the Armenian government does a great job of supporting tech startups, including tax incentives,” the report says.

“To support foreign investment, Armenia established Free Economic Zones and full ownership among other incentives under the legal framework On Foreign Investments. During the past few years, Armenia made significant progress in reducing bureaucracy and corruption. While the Armenian startup ecosystems are still in their early stages and the country has work to do to recover from its turbulent past, there is substantial untapped potential waiting to come to the surface,” it continues.

Since 2017, the index offers policymakers and startup ecosystem stakeholders insights into their startup economy, unveiling trends and momentum. The index is also used as a tool by founders and investors trying to discover the best ecosystems.

This year’s report ranks the startup ecosystems of 1,000 cities and 100 countries, and features several new sections and an improved algorithm.

PACE Resolutions and the provisions of the memorandum of the Commissioner for Human Rights issues on November 8, 2021, be respected”, he added.

Mirzoyan’s comments came the day after Azerbaijani President Ilham Aliyev warned Armenia against bringing up Karabakh’s status in peace talks with Azerbaijan.

El Genocidio Armenio: Author of New Book Optimistic Over Recognition of the Armenian Genocide by Spain

YEREVAN -- A documentary book on Armenian Genocide has been published in Spain for the first time. Author of the book “Armenian Genocide” (El Genocidio Armenio), Ricardo Ruiz de la Serna, Associate Lecturer of Current World History at the international degrees of San Pablo CEU-University Madrid, has been studying the 1915 Armenian Genocide for years and advocating the Spanish recognition of the Genocide.

In an interview with ARMENPRESS, Ricardo Ruiz de la Serna said he wrote the book for justice aimed at raising awareness on the Armenian Genocide within the Spanish society.

“This book is just a modest contribution to set the facts and pave the way for a better understanding of the Armenian Genocide among the Spanish general public”, he said.

Ricardo Ruiz de la Serna has no Armenian roots. He says he has been interested in Armenian culture since childhood thanks to his father who loved Armenian music. “After I visited the Armenian Genocide Museum-Institute in 2012, I decided to focus on the Armenian Genocide and have been reading and researching since then. After 10 years, it was high time to write something targeting the Spanish

audience. I wrote something about my personal progress some years ago”, he said.

The author says that the book is a short history of the Genocide. It is covering the road to the Genocide – the Hamidian Massacres, the destruction of the Armenians in Cilicia, the ideological and political roots of political violence against Armenians in the Ottoman Empire, how it was perpetrated (legal framework, military and paramilitary units, etc) and the different stages of the genocide (massive arrests, deportations, confiscations, death marches through the desert, etc).

“However, I am also interested in the Armenian attempts to resist and fight. Sometimes people think that Armenians remained “silent like a lamb being led to the butcher” and accepted their terrible fate. It was not so. Wherever they could fight and resist, they did it. Probably the most famous example was the Armenian resistance in the Musa Dagh in July 1915”, he added.

In his book Ricardo Ruiz de la Serna has also touched upon the material destruction and confiscation of Armenian-owned estate (houses, churches, businesses) and the unjust laws that made it possible.

Aliyev Threatens Armenia

Continued from page 1

province as a “historically Azerbaijani territory.”

Aliyev already ruled out any discussions on Karabakh’s status and threatened to lay claim to Armenian territory late last month. The Armenian Foreign Ministry deplored his “bellicose” statements. It said that “negotiations on the normalization of relations between Armenia and Azerbaijan should be held on the basis of proposals of both sides.”

Aliyev also reiterated his demands for a corridor that would connect Azerbaijan to its Nakhichevan exclave through Syunik. He said it should be similar to the existing Russian-controlled Lachin corridor connecting Karabakh and Armenia.

Aliyev implicitly threatened to resort to military action if the Armenian side continues to oppose such an

overland link for Nakhichevan.

“If they don’t ensure that link for us it will be very hard to speak about peace,” he warned.

Armenian leaders have repeatedly rejected such demands. They maintain that Armenian-Azerbaijani agreements brokered by Russia and the European Union call for only conventional transport links between the two South Caucasus states.

In response to a similar statement by Aliyev on May 27, the Armenian Foreign Ministry said that “ambitions for the sovereign territory of the neighboring state, the use of force to achieve these goals call into question the sincerity of Azerbaijan’s intentions to achieve peace in the region.”

“Moreover, the Armenian side believes that the security of Nagorno-Karabakh cannot be taken separately from the peace talks”. The Foreign Ministry said.

USC Tacori Research Methods Workshops Expand in Armenia

The USC Institute of Armenian Studies is on a mission to provide the tools and resources necessary for students, instructors, and researchers in Armenia to enrich their work and integrate more deeply into global academic systems, including universities, conferences, and publications.

In April 2022, professors and researchers from three universities in Armenia gathered for phase one of a three-day hybrid seminar (remote & live) on research methods. The purpose was not only learning about best practices in research methods but also learning to teach research methodology to their own students. Weeks later, the same professors passed on their knowledge and skills and led their own training sessions for master’s level students from all over Armenia and Artsakh.

“The continuity, sequence of topics, conducted over two sessions is multiplying the program’s impact by not just training students, but training the instructors who will be teaching hundreds of students,” said Institute Associate Director Syuzanna Petrosyan.

How is this done? Dr. Artineh

Samkian, an Associate Professor at the USC Rossier School of Education whose Ph.D. is in Social Research Methodology, from the UCLA Graduate School of Education and Information Studies, is the Institute’s leading partner in this endeavor. At the same time, on the ground in Armenia, Dr. Naira Sahakyan, a lecturer at both American University of Armenia and Yerevan State University and a researcher at the Genocide Museum-Institute, coordinates the selection of participating instructors and students.

“Dr. Samkian not only teaches research techniques, but she also specializes in teaching how to teach, how to relay information, how to formulate a curriculum,” Petrosyan said.

The master’s students, who are from Yerevan, Etchmiadzin, Vanadzor, and Stepanakert, come from a variety of academic backgrounds and are at a crucial point in their academic trajectories. The range of research interests include post-Soviet education in Armenia, Turkey’s soft power, access to healthcare in the country, Qatar’s foreign policy in the Caucasus, Armenia within Russia-Azerbaijan relations, and much more.

2022

AEBU SCHOLARSHIP PROGRAM

APPLICATIONS NOW OPEN

Through June 30, 2022

EMPOWERING OUR YOUTH FOR A BRIGHTER FUTURE

To apply, visit our website
WWW.AEBU.ORG

All eligible undergraduate students of Armenian descent are invited to apply.

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

626•344•7321
AEBU SCHOLARSHIP FUND COMMITTEE
1060 North Allen Avenue • Pasadena, CA 91104

ԷՋԵՐ ԶՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԵՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԾՆՈՒՆԴ

1887-ին ժընեւ կը գտնուէին Աւետիս Նազարբէկեան, Մարօ Վարդանեան եւ քանի մը ուրիշ ուսանողներ, որոնց մէջ իրենց հայրնաւորութեամբ եւ յեղափոխական գաղափարներով աչքի կիցնային Ռուբէն Խանազատ եւ Գաբրիէլ Կաֆեան: Ասոնք կը պատրաստուէին եւ Մոնթիպելիա երթալ եւ հետեւիլ գիւղատնտեսական գիտութիւններու, երբ կը հանդիպին Նազարբէկ-Վարդանեան գոյգին: Այս գոյգը իրենց մտածողներով եւ գաղափարներով մեծապէս կը տպաւորեն ժընեւի ուսանողները: Չորսն ալ կ'որոշեն հաստատուիլ ժընեւ, թէ՛ ուսանելու եւ թէ՛ ազգային-յեղափոխական գործին նուիրուելու համար:

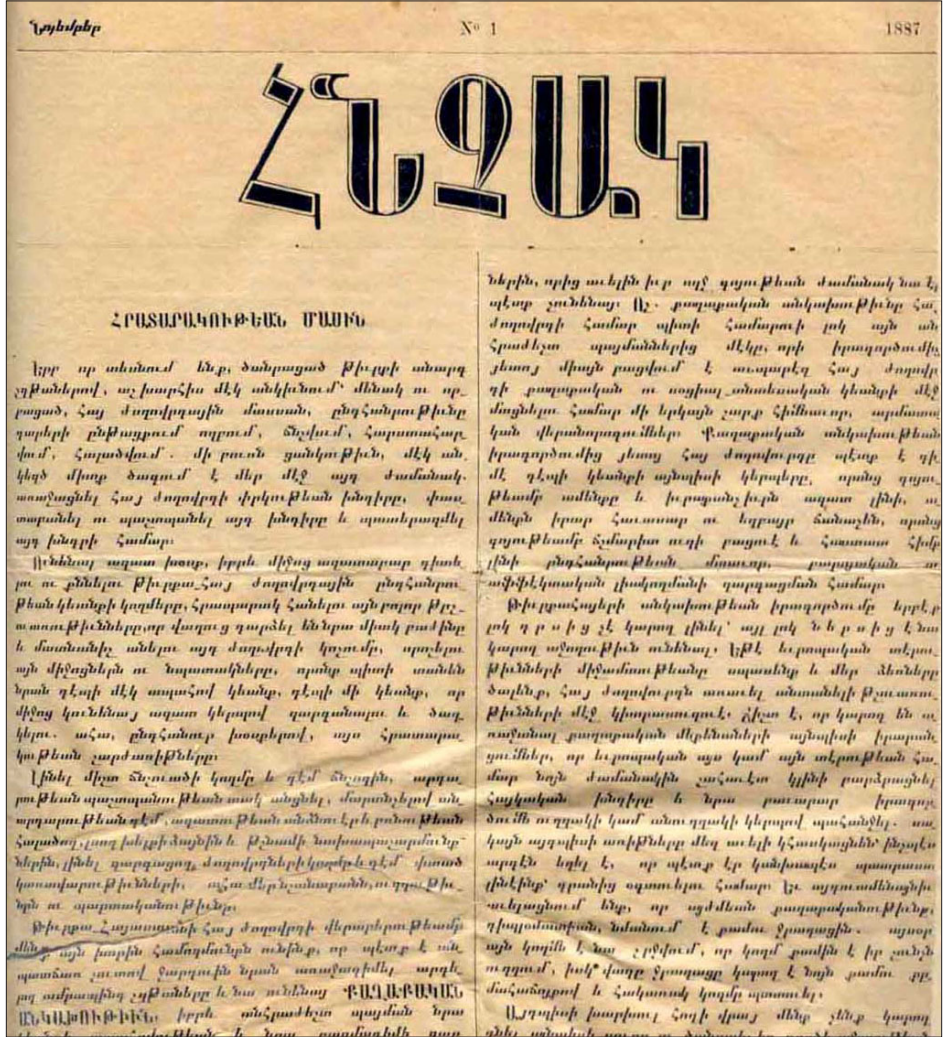
ՍՈՑ. ԴԵՄ. ԶՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄԱԴԻՐՆԵՐԸ՝ ՆԱԶԱՐԲԵԿ, ՄԱՐՕ, ԽԱՆԱԶԱՏ, ՂԱՐԱՉԵԱՆ, ԿԱՖԵԱՆ, ՄԱՆՈՒԼԵԱՆ, ԱՖՐԻԿԵԱՆ

Աւետիս Նազարբէկեան իր բազմակողմանի զարգացումով, մարքսիստական դաստիարակութեամբ, արուեստագէտ-բանաստեղծ ի խառնուածքով, հոետորական ձիրքով եւ գեղեցիկ արտաքինով, կը հանդիսանար այս խմբակին ոգին ու ղեկավարը: Մարօ Վարդանեան, բացի ուսուցչական յեղափոխական կեանքի եւ գրականութեան մասին ունեցած իր լայն ծանօթութիւններով, ունէր նաեւ յեղափոխական փոքր անցեալ մը:

Ասոնք գիտակից էին այն իրողութեան, որ եթէ Փորթուգալեանի «ԱՐՄԵՆԻԱ»-ն դարձած էր փնտռուած թերթ մը եւ երիտասարդութիւնը յափշտակութեամբ կը կարդար, ատոր գլխաւր պատճառը այն ոգեշունչ յօդուածներն էին, որ կը ստորագրէին Ա. Նազարբէկ (Լեւոնց), Մ. Շահագիգեան (Կորան) եւ ժընեւի խումբին միւս անդամները:

Ինը հոգի կը հաշուէր իր անդամներու թիւը, կ'որոշէ հրաժարիլ համագումարի գաղափարէն, փութացնել թերթի մը հիմնադրումը եւ յեղափոխական երիտասարդութեան համախմբումը անոր շուրջ: Առ այդ՝ կ'որոշուի կազմել ապագայ ընկերութեան ծրագրի նախագիծը, որուն պատրաստութեան գործը կը յանձնուի Ա. Նազարբէկին, Մարօ Վարդանեանին:

Թիֆլիսի գիմնազիոնը ավարտելէ վերջ ան կը մեկնի Պետերբուրգ ուսումը շարունակելու համար: Բայց հոն ոգեւորուած յեղափոխական գաղափարներով, կը մտնէ ուսուցչական խումբերու մէջ: Հետապնդուելով ցարական ուստիկանութեան կողմէ, Մարօն կ'անցնի ֆարիզ: Հոս է որ կը ծանօթանայ Նազարբէկին եւ կը նշանուին:

Ժընեւի խումբին հետզհետէ Մոնթիպելիայէն եւ այլ տեղերէն կու գան միանալ քանի մը նոր երիտասարդներ՝ Մատթէոս Շահագիգեան, Քրիստափոր Օհանեան, Պողոս Աֆրիկեան, Գէորգ Ղարաջեան, Մ. Մանուչարեան եւ Մ. Մանուէլեան:

Ընկերական հանդիպումներու, վիճաբանութիւններու առանցքը կը կազմէր Հայաստանի ազատագրութեան հարցը եւ հետզհետէ հրատապ բնոյթ կ'առնէր հայ յեղափոխականներու ընդհանուր համագումար մը հրաւիրելու պահանջը: Այդ ուղղութեամբ խմբակի կողմէ Ա. Նազարբէկեան կը դիմէ Մ. Փորթուգալեանին, որպէս արդէն ճանչցուած հրապարակախօս եւ ազգային գործիչ, որ նախաձեռնարկ ըլլայ այդ գործին:

Ասոնք ոչ միայն կը դադրեցնեն իրենց աշխատակցութիւնը, այլ նաեւ կը վերադարձնեն թերթը եւ կը մերժեն կարգալ գայն: Ա. Նազարբէկ՝ «Հայակուլ Քամեւիոնը» խորագրով գրքոյկ մըն ալ կը հրատարակէ, լրջօրէն կասկածի տակ դնելով Փորթուգալեանի հայրկենականութիւնը: Ժընեւի խումբը, որ արդէն

ներքին, որից աւելին իր ուղջ գոյութեան ժամանակ նա էլ պէտք չունենայ: Այս քաղաքական անկախութեան համար յանրապետի համարուիլով այն անհրաժեշտ արջամտեղից մէկը, որի իրազեկումը յետոյ միայն բացուի է ապարդիւ հայ ժողովրդի քաղաքական ու սոցիալ-տնտեսական կեանքի մէջ մտցնելու համար մի կրկնայ շարք հիմնադր. արեւմտական վերածարգումներու քաղաքական անկախութեան իրազեկումը յետոյ հայ ժողովրդը պէտք է դիմէ իր ղեկի կեանքի անխափ կերպով, որոնց գոյութեան ամենքը է իրազեկումը ազատ լինի ու մենք իրար հասարակ ու կարգը ճանաչելու, որոնց գոյութեանը համարուիլով այդ խնդրը և պատերազմը այդ խնդրի համար:

Փորթուգալեան «ԱՐՄԵՆԻԱ»-ի մէջ հրապարակելով Նազարբէկի առաջարկը, ծանօթագրութեամբ մը կը պատասխանէր թէ չի կրնար հնտեանք տալ անոր, որովհետեւ ինք արդէն նման միութիւն մը կազմելու վրայ է եւ որուն կանոնագրութիւնը շուտով պիտի հրատարակուէր:

նին եւ Գ. Ղարաջեանին: Ժընեւի խումբին բոլոր անդամները, ինչպէս տեսանք, ուսուցանուած էին, որոնք ջերմապէս խանդավառուած էին ուսական յեղափոխութեան գաղափարաբանութեամբ եւ անոր յախուռն գրծունէութեամբ: Ժընեւի մէջ անունք մշտապէս յարաբերութեան մէջ էին եւ մօտէն շփուած ունէին հոն գտնուող Նարոտնիկներու եւ Պլեխանովականներու հետ: Հայ երիտասարդները

ըր կը խանդավառուէին մէկ կողմէ Նարոտնիկներու ահաբեկչական յախուռն գործունէութեամբ, եւ կ'երագէին գայն փոխադրել Հայաստան եւ հոն կիրառել միեւնոյն մեթոտները՝ թուրք բռնակալութեան դէմ, միւս կողմ է ալ՝ Մարքսիզմը իր նոր վարդապետութեամբ, իր գիտական հիմունքներով անոնց միտքին ու տրամաբանութեան կը խօսէր: Մէկը կ'ազդէր անմիջականօրէն ենթակայի զգացումին, միւսը՝ մտքի ու դատողութեան:

Այդ երկու ազդեցութիւնները հաւասարապէս իրենց արտայայտութիւնը կը գտնեն Հնչակեան նախնական ծրագրին մէջ:

Հոս կը նախընտրենք խօսքը տալ Լէօին (*):

- «Ժընեւում ապրող հայ ուսանողներից կազմուած մի փոքրիկ խմբակ, 1887-ին հիմք դրեց մի փոքրիկ պարբերականի հրատարակութեան, տալով նրան ՀՆՉԱԿ անունը, որին վիճակուած էր մի մեծ հռչակ:

«Նրա կանոնադր հրատարակութիւնը սկսում է 1887 թուին, որին եւ մենք սխալուած չենք լինի, եթէ յատկացնենք հայ տարեգրութիւնների մէջ խոշոր դարագլխային նշանակութիւն (էջ 145):

«Իր բովանդակութեամբ այդ թերթը նոր՝ իր նմանը չունեցած երեւոյթ էր հայութեան մէջ: Յեղափոխութիւն՝ յենուած սոցիալիզմի վրայ: Ահա թէ ինչ էր նրա սրբութիւնը սրբոցը:

«Իր այս ուղղութեամբ ՀՆՉԱԿը մի գնահատելի փաստ է, նույնիսկ ոչ յատուկ թրջահայ հարցի տեսակէտից, այլ առհասարակ հայ հասարակական մտքի զարգացման տեսակէտից:

«Առաջին երեք-չորս տարիների ընթացքում թերթը երկարօրէն զբաղուել է գաղափարախօսական հարցերով, ընդարձակ յօդուածների մէջ արծարծելով կրկնատնտեսական մերձեցումներն ու հիմնաւորումները: Այս է կարեւորը: Ինչ էլ ասելու լինենք այդ տեսական հայեցքների արժեքի մասին, դարձեալ իրողութիւնը կը մնայ այն, որ ՀՆՉԱԿի էջերում հայ հրապարակախօսութիւնը սկսել է իր մայրենի լեզուով թոթովել «սոցիալիզմ», «կապիտալիզմ» համարադիպային թերմիւնները, ծանօթացնելով նրանց հետ՝ հայ ընդհանրութեան դէմ անվարժ տիրացուական միտքը, փորփրել նրա թանձր գանգուածը եւ մտցնել նրա մէջ կարմիր, յեղաշրջիչ հասակացողութիւններ՝ շահագործողների եւ շահագործուողների մասին:

«Այս բոլորը շատ լաւ էր, շատ թարմ, շատ նոր: Եւ այս բոլորը, անշույտ, անուրանալի ծառայութիւն էր, որ ժընեւում սաղմնաւորուած շարժումը՝ անուանենք նրան այս գլխից ՀՆՉԱԿԵԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ մատուցանում էր հայ ժողովրդական գործին դրական, շինարար մի ծառայութիւն:» (էջ 148):

(*): ԼԵՕ. Թրքաշայ Յեղափոխութեան Գաղափարաբանութիւնը ***** Ս.Դ. Հնչակեան Պատմութիւն Ա. Հատոր

Անցեալ Դարակէսի Առաջին Տարիների Արուեստը Մայր Հայրենիքում (Երեք Այնարկ)

ԳԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Ա. «ԱՆՈՒՇ» ՕՊԵՐԱՅԻ ԲԵՍԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 40-ԱՄԵԱԿԸ

1952 թուական: Հայ ժողովուրդը պատրաստուած է արժանի ձեւով նշել Արմէն Տիգրանեանի «Անուշ» օպերայի առաջին բեմադրութեան 40-ամեակը: Օպերային թատրոնը տենդազին փորձերի մէջ է: Օպերայի գլխաւոր հերոսուհու՝ Անուշի դերակատարուհին փառաբանուած երգչուհի Հայկանուշ Դանիէլեանն է, իսկ Սարոյի դէրը վստահուած է այդ դերի առաջին դերակատար Շարա Տալեանին:

Եղբայրս՝ Արսէնը Շարա Տալեանի մտերիմ բարեկամներէն էր: Թէեւ քսան տարեկան՝ նա կարողացել էր գրաւել նշանաւոր երգչի սիրտը: Եղբայրս հիանալի ձայն ունէր: Որ նրան չտեսնէիր, այլ միայն լսէիր՝ քեզ կը թուար թէ Շարա Տալեանն է երգում: Եղբայրս այնքան էր տարուած երգչի արուեստով, որ աշխատութիւն գրեց նրա մասին, որը լոյս տեսաւ 1956-ին: Հիանալի լսողութիւն, ուրիշ բացառիկ զգացողութիւն, զեղեցիկ բարիտոն, ահա եղբորս երաշխական տուեալները:

Իմ երաժշտական գործունէութեան ընթացքում բազմիցս փորձեցի նրան կատարողական լայն ասպարէզ հանել, սակայն բնութիւնից իրեն վերապահուած քաջուածութիւնն ու ամաչկոտութիւնը (նոյնը՝ հայրիկիս մօտ էր) պատճառ դարձան, որ նա անուանի երգիչ չդառնայ:

Եւ այսպէս, օպերային թատրոնում գիշեր-ցերեկ ընթանում են «Անուշ» օպերայի փորձերը: Արսէնը ամբողջ օրը երգչի հետ է: Յանձինս Արսէնի, երգիչն հաւանաբար տեսնում էր իր արուեստի ապագայ շարունակողին ու հօր պէս հոգ էր տանում նրա մասին:

«Անուշ» օպերայի ներկայացման համար երկու տոմսակ ապահովել էր Շարա Տալեանը: Ես, 15 տարեկան պատանի, անչափ երջանիկ էի ու հպարտ, որ ներկայ եմ լինելու կառավարական ներկայացմանը: Ինձ համար մի նոր աշխարհ էր բացուել, գրաւիչ, հրապուրիչ մի աշխարհ, երաժշտական գոյների մի հսկայ համաստեղութիւն, որի մէջ էր թեւածում իմ հոգին: Երիտասարդ գոյգերի դժբախտ սիրոյ պատմութիւնը ինձ տարել էր երկնային թագաւորութեան մի աշխարհ, ուր միայն ընտրեալները կարող են հանգրուանել:

Եկաւ օպերայի այն պահը, երբ Մոսին սպաննում է Սարոյին: Հոփիւնները ուսամբարձ, բեմից դուրս են բերում Սարոյի անշնչացած մարմինը: Որոտանման պայթում է երաժշտութիւնը: Ես չկամ, վերացել եմ, կոկորդս չորացել է: Յանկարծ սկսում եմ փղձկալ, եղբայրս փորձում է հանգստացնել ինձ՝ ոչինչ չի ստացւում, սկզբում մեղմ, յետոյ սկսում եմ բարձրաձայն հեկեկալ: Այստեղից-այնտեղից լսում են բողբոջի ձայներ, լուէք, դուրս տարէք երեխային:

Տեսնելով, որ լացս չեմ կարողանում դադարեցնել, եղբայրս երկար շարքերի միջով ինձ դուրս բերեց սրահից:

Ես հետագայում պիտի անդրադառնայի, որ ինձ սպանիչ յուզումի պատճառը ոչ այնքան բեմադրուած տեսարանն էր, որքան Արմէն Տիգրանեանի ցնցող, հանճարեղ երաժշտութիւնը:

Ես չգիտէի, որ տարիներ անց, 1996-ին ինքս էի Տիգրանեանի «Անուշ» օպերան համերգային կատարմամբ ներկայացնելու Լոս Անձելոսում, մինչ այդ երկար ժամանակ տրամացրելով օպերայի երաժշտութեան գործիքաւորմանը, օգտագործելով կլաւիրը (դաշնամուրային տարբերակ), միաժամանակ լսելով օպերայի ձայնագրութիւնը:

Բ. ԵՐԳԻՉ ԱՐՄԵՆԱԿ ՏԵՐ ԱՐԱՐԱՅԱՍԵԱՆԸ ԵՒ ԿՈՍՏՏԱՍԻ «ԿՈՒՆԿ»-Ը

Առաջին անգամ Կոմիտասի «Կուունկ» երգը լսեցի մայրիկիս կատարմամբ, երբ ընդամէնը 4-5 տարեկան էի: Հայրիկս ռազմաճակատում էր: Ամէն երեկոյ, անկողին մտնելուց առաջ, ես, եղբայրս եւ մայրս ծնկի էինք գալիս Յիսուսի պատկերի առջեւ, խնդրելով Աստուծոյ, որպէսզի ողջ առողջ վերադարձնի մեր հայրիկին: Խաչակնքելուց յետոյ, մայրիկս հազիւ լսելի ձայնով երգում էր «Կուունկ»-ը:

Այն յուզումնալից պահը, որ ինձ պարզեցեց մոռացութեան տրուած երգիչ Արմենակ Տէր Աբրահամեանը՝ ես ութ տարեկան էի: Մեր տան պատից կախուած խաւաքարտէ ռադիոյից տաղանդաւոր երգիչը կատարում էր Կոմիտասի «Կուունկ»-ը:

Անմասն երգիչն էր, որ իմ հոգու մէջ բորբոքեց այն հուրը, որի շնորհիւ առաջին անգամ հաղորդակցուեցի երաժշտութեան աշխարհի կախարդական հնչիւնների հետ: Փաստորէն Կոմիտասեան երաժշտութիւնը դարձաւ այն մղիչ ուժը, որով ձեւ ու մարմին ստացաւ իմ երաժշտական մտածողութիւնը, որի շնորհիւ էլ դարձայ այն, ինչ որ եմ այսօր:

Դժբախտաբար մեծանուն երգիչը, ինչպէս շատեր, իր արժանի գնահատանքին չի արժանացել, սակայն նա եղաւ իմ առաջին «ուսուցիչը», որի կատարման վարպետութիւնն ու երգացանկը ինձ սիրելի տուին հայկական ժողովրդական, աշուղական երաժշտութիւնն ու քաղաքային երգը:

Մենք անձնապէս ծանօթ չենք եղել: Ես նոր էի ընդունուել երաժշտական ուսումնարան, երբ նա իր մահականացուն կնքեց 1957-ի աշնանը: Ես փոքրաթիւ մարդկանց մէջ էի, որոնք եկել էին նրա յուզարկաւորութեանը: Շատ քիչ մարդ կար գերեզման գնացող, ես նրանց թուում էի: Ինձ ծանօթ որեւէ երաժիշտ, կամ հանրաժանօթ արուեստագետ նոյնպէս: չկար թաղման ժամանակ:

Կարծես մարդը ոչ եղել էր, ոչ էլ կար: Ընտանեկան պարագաների բարի ու զարմացական հայեացքի ներքոյ, որպէս ընտանիքի հարազատ անդամ, կանգնեցի փոսի գլխին մինչեւ դազաղն իջեցրին նրա մէջ: Յետոյ մի բուռ հող լցրի դազաղի վրայ ու առանց որեւէ մէկի հետ հաղորդակցուելու, մեծ գործ արած մարդու նման քայլերս ուղղեցի դէպի

տրամվայի կանգառը: Արմենակ Տէր Աբրահամեանը ամրապնդեց իմ սէրն ու հետաքրքրութիւնը Կոմիտասի երգարուեստի նկատմամբ: Եւ վաղ տարիքից սկսեալ սկսեցի «պեղել» նրան:

Պեղելու արդիւնքում շատ բան սովորեցի նրանից, յատկապէս՝ հայկական ժողովրդական երաժշտութիւնը բազմաձայնի վերածելու նրա արուեստից: Այնուհետեւ «համարձակուեցի» մշակել «Կուունկ» մեներգը՝ մենակատարի եւ քառաձայն երգչախմբի համար: Տարիներ առաջ այն կատարուել է Լոս Անձելոսում, որից յետոյ Հայաստանում՝ վաղամեռիկ շնորհալի խմբավար Մարիկա Եղիգարեանի ղեկավարութեամբ:

Գ. ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵԱՆ ՖԻԼՄԵՐԻ ՍՈՒՏՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

1950-ի առաջին մի քանի տարիներին զգալի աշխուժութիւն երեւաց Հայաստանի մշակութային կեանքում: Սկսեցին երեւան գալ արտասահմանեան ֆիլմեր: Դրանցից առաջինը՝ ամերիկեան «Տարզան» ֆիլմն էր, որը իսկական յեղափոխութիւն առաջ բերեց ողջ խորհրդային երկրում:

Մարդիկ տեսան, հասկացան, որ քարոզչական, պատերազմական ֆիլմերից բացի, կան նաեւ մարդկային արժէքներ գովերգող ֆիլմեր նոյնպէս: Ամերիկեան «Տարզան» ֆիլմը երեւանում ցուցադրուեց օրեր, ամիսներ շարունակ:

Մարդիկ ժամերով հերթի էին կանգնում տոմսակ ձեռք բերելու համար: Աւելին՝ ըստ սրահի աթոռների քանակի՝ ցուցակներ էին կազմուում: Արաբկիրի միակ կուլտուրայի տանը «Տարզան»-ի իրար յաջորդող ներկայացումներն (սեանսներ) սկսուում էին առաւօտեան ժամը տասից եւ անընդմէջ ցուցադրուում էին մինչեւ կէսգիշեր: Շատեր գործ-բան թողած, ընկած էին «Տարզան»-ի ետեւից: Հայրիկս, որ բնաւ մշակութային օճախ չէր յաճախել, ինքն էլ մասնակից դարձաւ ֆիլմի ընտանեկան դիտումին:

Մեծով-պգտիկով ամբողջ Հայաստանը դիտեց «Տարզան»-ը:

Աֆրիկեան ջունգլիներում ծաւալուող Տարզանի եւ Ջէյնի սիրոյ պատմութիւնը գերում էր իւրաքանչիւր դիտողի: Սիրուց ծնուած Ջակի շարաճճիութիւններն ու արկածներով լի կեանքը չիմպանզէ ցեղի Չիտա անտառով կապիկի հետ, մարդկանց մոռացնել էր տալիս անհաճոյ աւօրեան, անցեալը, պատերազմն ու նրա բերած աւերները, մարդկային կորուստներն ու անմեկնելի զրկանքները:

Բնութեան հրաշալի պատկերներով յագեցած «Տարզան» ժապաւէնը մարդկանց դարձրեց բարի, հաճոյակատար:

Մենք ամբողջ ընտանիքով դիտեցինք նաեւ այդ տարիներին ֆիլմի Միջազգային հրապարակում անուն հանած հնդկական «Թափառաշրջիկը» ժապաւէնը, որին յաջորդեց «Պարոն 420» ֆիլմը: Այդ երկու ֆիլմերի գլխաւոր դերակատարը, բեմադրիչը, նիւթի եւ երաժշտութեան հեղինակը միեւնոյն անձն էր, որի անունն էր Ռաջ Կապուր: Անհնար է նկարագրել ողբերգութեան եւ վայելքի այն հաճելի օրերն ու ամիսները, որոնցով համակուած

էր հասարակութիւնը: Հնդկական ֆիլմերը տասնամեակներ շարունակ ցուցադրուեցին Երեւանի կինոթատրոններում: Երեւանցիներին քաջածանօթ Նժդէհի հրապարակի Սեւան կինոթատրոնը, որպէս օրէնք, մշտապէս ցուցադրում էր հնդկական ֆիլմեր:

Խորհրդային վարչակարգի ծանր վարագոյրը իջնում էր գէթ երաժշտութեան եւ ֆիլմարուեստի ասպարէզում: Դանդաղօրէն, բայց ապագայի հաստատուն տեսլականով սկսեցին արտասահմանեան հայ եւ օտարազգի նշանաւոր արուեստագէտների եւ արտիստների անուններ երեւալ օպերային թատրոնում եւ Հայֆիլհարմոնիայում: Արդէն նկատելի էր իտալական, ֆրանսիական եւ եւրոպական այլ երկրների ֆիլմերի առկայութիւնը Երեւանի կինոթատրոններում:

Աներեւակայելի ուժգնութեամբ իմ հոգին տակնուվրայ արեց ֆրանսիական «Փառքի նախերգանքը» ֆիլմը, որը նուիրուած էր ֆրանսիացի երիտասարդ դիրիժոր Ռոբերտօ Բենցիի կեանքին ու դիրիժորական արուեստին: Հիմնականում փաստացի տուեալների վրայ հիմնուած այդ կինոժապաւէնը, այդ օրերի համար իսկական գլուխ-գործոց էր: Երաժշտական գործերի ընտրութիւնը եւ դրանց բարձրորակ կատարումը այսքան տարիներ անց, մնացել է իմ յիշողութեան մէջ:

«Փառքի նախերգանքը» ֆիլմը իսկական յեղափոխութիւն առաջ բերեց իմ հոգում եւ դարձաւ որոշիչ՝ իմ ճակատագրի յետագայ որոշման համար:

Ֆիլմի մասին աւելի ընդգրկուն պատկերացում ունենալու համար, ցանկացայ մէկ անգամ էլ դիտել այդ ժապաւէնը: Յաջորդ օրը նորից գնացի Մոսկուա կինոթատրոն, բայց չուսախաբ եղայ: Ֆիլմը հանուած էր ցուցադրումից: Կինոթատրոնի հսկիչները ոչ մի յստակ պատասխան չկարողացան տալ ինձ, նոյնիսկ հասկացնել տուին, որ իրենց համար այնքան էլ հաճելի չէ այդ նիւթին անդրադառնալը:

Առ այսօր ինձ համար անհասկանալի է մնացել, թէ ինչու՞ մէկ օր, այն էլ միայն երկու անգամ ցուցադրուած ֆրանսիական «Փառքի նախերգանքը» ֆիլմը հանուեց ցուցադրութիւնից: Ամէն պարագայի կարելի է ենթադրութիւններ անել:

Յետպատերազմեան տարիներին, Խորհրդային երկրում ցուցադրուող միայն ու միայն քարոզչական, հիմնականում պատերազմական թեմաներ արծարծող ու մուգ գոյներով յագեցած ֆիլմերի կողքին ցուցադրուող «Փառքի նախերգանքը» ժապաւէնը բոլորովին «ուրիշ աշխարհից» էր, այլմոլորակային մի լուսաշող արբանեակ, որը լայնօրէն ցուցադրուելու պարագային կը հակադրուէր խորհրդային ֆիլմերի որակի հետ ու միանգամայն ցցուն կերպով կ'երեւար որակի տարբերութիւնը:

«Փառքի նախերգանքը» ֆիլմի հերոս, դիրիժոր Ռոբերտօ Բենցին, դիրիժորութեան հետ մէկտեղ, իր ատլետիկ մարմնի ու գեղեցիկ տղամարդ լինելու շնորհիւ ամբողջ կեանքում նկարահանուել է ֆրանսիական բազմաթիւ ֆիլմերում:

Ներկայիս նա 85 տարեկան է եւ ապրում է Ֆրանսիայում:

Every man is guilty for the good he did NOT do!
Թէ Ինչո՞ւ էս Ե՞րբ Ծնունդ Առաւ
Նիւ Եորթի Հայ Մանկավարժի Մրցանակը

Անուրանալի ճշմարտութիւն է թէ որակաւոր մանկավարժներուն կը պարտինք ապագայ սերունդին առողջ դաստիարակութիւնը: Մայրերու եւ Ուսուցիչներու կը պարտինք մեր գաւակներուն դաստիարակութիւնը, բարոյական արժէքներու պահպանման կարեւորութիւնը ծրոյ սերունդին հոգիներէն ներս:

Կայծակի արագութեամբ միտք մը փայլատակեցաւ մէջս, որ այս գումարը պէտք է յատկացուի յատուկ նպատակի մը - ստեղծել հիմնադրամ մը, որուն տոկոսէն ... հոգ է թէ փոքրիկ գումարով մը - նիւթական գնահատանք մը ներկայացնել արտասահմանի մէջ ՀԱՅԵՐԻՆ լեզու դասաւանդող ուսուցիչին տարեկան վճարական քաշման հանդէսի ընթացքին:

Թէ ի՞նչն էր դրդապատճառը այս որորշուծին-պատմեմ ձեզի:
Ասկէ, մի քանի տարի առաջ հանդիպեցայ 1957-ի ՄԻՋՆԱՐԵՐԴԻ Սարգիս Սահակեանի գրիչով խոստովանութիւն մը: Ուր Պարոն Սահակեան կը գրէր թէ...

«1923-էն ի վեր աշխատակցած եմ, հնարաւորութիւններուն սահմանին մէջ, արտասահմանի հայերէն գլխաւոր դրական հանդէսներուն ու եզրապատահայ օրաթերթերուն ալ անխտիր՝ գրական մտահոգութիւններէ միայն առաջնորդուած:

Ամբողջ այս ժամանակաշրջանին անգամ մը միայն շիջեալ «ՆՈՐ ԳԻՐ»-ի պատուական խմբագիրը՝ Բենիամին Նուրիկեան, (1894-1988) ինքնաբերաբար 8 տոլար դրկած է ինծի իբրեւ աշխատավարձը:

Կ'ընդունիք անշուշտ, թէ այս գումարով կարելի էր ամբողջ 35 տարի ապրիլ, տուն պահել եւ գաւակներ մեծցնել: Պէտք է մեղադրէք զիս, հետեւաբար, եթէ խոստովանիմ, թէ «գրական աշխատանքներէ դուրս» կը զբաղիմ հաշուակալութեամբ եւ ուսուցչութեամբ, թէ եւ այս վերջինը՝ ուսուցչութիւնը, կարելի է գրական աշխատանք համարել, քանի որ կ'աւանդեմ հայերէն եւ հայ գրականութիւն ու անհամար անհամար շարադրութիւններ կը սրբագրեմ»:

Հասած ենք 2022 թուականանցած է 65 տարի այդ խոստովանութեան:

Քաջ գիտակից ենք որ մեր բոլոր կազմակերպութիւնները, եկեղեցիները նիւթական նեղ պայմաններու մէջ ըլլալով շատ յաճախ նամակներով եւ անձնական հեռաձայներով բարերար կը փնտռեն: Բայց այդ հաւաքուած գումարներէն ոչինչ կը հասնի Հայ Մանկավարժի տարեթոշակի յաւելում մը տալու: Տարիներու ընթացքին զգացած եմ ու ես իմ մէջս ընդվզած՝ նման անտարբերութեան ... աւելի ճիշդ անարդար վերաբերմունքին համար:

Երբ մի քանի տարի առաջ վերջնականապէս թոշակի անցայ Նիւ Եորթի Սրբոց Նահատակաց Ամէնօրեայ վարժարանի Տնօրէնութեան պաշտօնէն, վարժարանին յիսնամեակն էր... (2017) միաժամանակ իմ ալ Հալէպի կրթասիրաց վարժարանէն ներս ուսուցչութեան սկսելու 50 տարին բոլորած եղայ:

Բարի գուգադիպութեամբ մը իմ առաջին տարուայ երախտապարտ աշակերտներէս... Գաբրիէլ Չենպերճեանը - որ կեանքի ասպարէզին մէջ բացառիկ յաջողութիւն գտնելով գնահատանքի ժեստով մը ՀԻՆԳ ՀԱԶԱՐ ամերիկեան տոլար դրկեց ասպարէզիս մէջ ՅԻՍՈՒՆ Տարի բոլորած ըլլալս շնորհաւորելով:

Ուրախ եմ որ գանազան առիթներով եղան նաեւ այլ առատաձեռն նուիրատուութիւններ, որոնց կարգին անցեալ տարի լոյս տեսած իմ անդրանիկ գիրքիս... ԱԶԷԶԷՆ ԱՄԵՐԻԿԱ - հատորին ի պատիւ եղած նուիրատուութիւնները, այսօր մայր գումարը հասցուցին աւելի քան \$1000 հազար տոլարի:

Անցնող չորս տարիներուն ընթացքին Սրբոց Նահատակաց Ամէնօրեայ վարժարանէն չորս նուիրեալ մանկավարժներ ստացան այդ մրցանակը:

Յարգ չորս նուիրեալներ արժանացան այս մրցանակին, որոնց անունները ամէն տարեշրջանի աւարտական հանդէսի գրքուկին մէջ կը նշուի այս ձևով...

Տիկնայք՝ Հուրի Ղուկասեան-2019, Անի Մանուէլեան-2020, Մարո Ժամկոչեան-2021, Սօսի Նիկոտէլեան- 2022:

Բիւր յարգանք իւրաքանչիւրին նուիրումին, Մեսրոպեանի նուիրեալներուն, արեւմտահայերէնը մեր նոր սերունդին շրթներէն հնչեցնող հայրերիներուն վարձքը կատար:

Անոնք որոնք կը փափաքին այս հիմնադրամին միջոցաւ քաջալերել հայ մանկավարժը իրենց գնահատական փողգիրը (տրագրծ գումարը) առաքել հետեւեալ հասցէին - փողգիրին վրայ գրելով -

ACEF-HMADS Chemberjian-Boghosian-Armenian Educator Fund -in the memo section please add: In Honor of Zarminé Boghosian You may mail your contributions to the following address:

Mrs© Zarminé Boghosian- 1495 Country Club Drive, Springfield, PA 19064-

Or: Holy Martyrs Armenian Day School-HMADS 209-15 Horace Harding Exp© Oakland Gardens, NY 11364

For further inquiries you may e-mail zarminekb@yahoo.com

Երախտագիտութեամբ եւ խորին գնահատանքով՝
Հարմինէ Պողոսեան

ՓԹԻԹ-ի Կայքին Բարեփոխումն Ու Փթուները

ԳԻՏԵՄ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԾԱՂԻԿՆԵՐԸ
Գարունը շատ-շատերու ամենէ սիրած եղանակն է: Ասոր պատճառները շատ են. մեզմ եւ հաճելի եղանակը, բնութեան զարթօնը եւ այլն: Կարեւոր պատճառ մըն է նաեւ բնութեան մէջ գոյններու, երանգներու զանազանութիւնը եւ զայնով տարածուող անուշ բոյրը, որոնք կը պարտինք բոլորամասէտ ու գոյնզգոյն ծաղիկներուն, ըլլան անոնք մշակուած՝ յատուկ պարտեզներու մէջ, ըլլան վայրի տարածուած ազատ բնութեան մէջ:

Համավարակի պարտադրած նոր ապրելակերպը եւ առցանց ուսուցումի կիրարկումը ապացուցեցին, որ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Հայկական Բաժանմունքի(ԳԿՀ-ՀԲ) որդեգրած ուղղութիւնը՝ արեւմտահայերէնի զարգացումը իրականացնել գանազան առցանց նորարար ծրագիրներով, տեղին ու իրաւացի էր: Կրթական նոր ծրագիրներու եւ մանաւանդ երիտասարդներու նորարար մօտեցումներուն արեւմտահայերէնով ստեղծագործելու ջանքերը քաջալերելու քաղաքականութեան մէջ ներառուեցաւ նաեւ ՓԹԻԹ մանկապատանեկան կայքի վերանորոգումն ու աշխուժացումը:

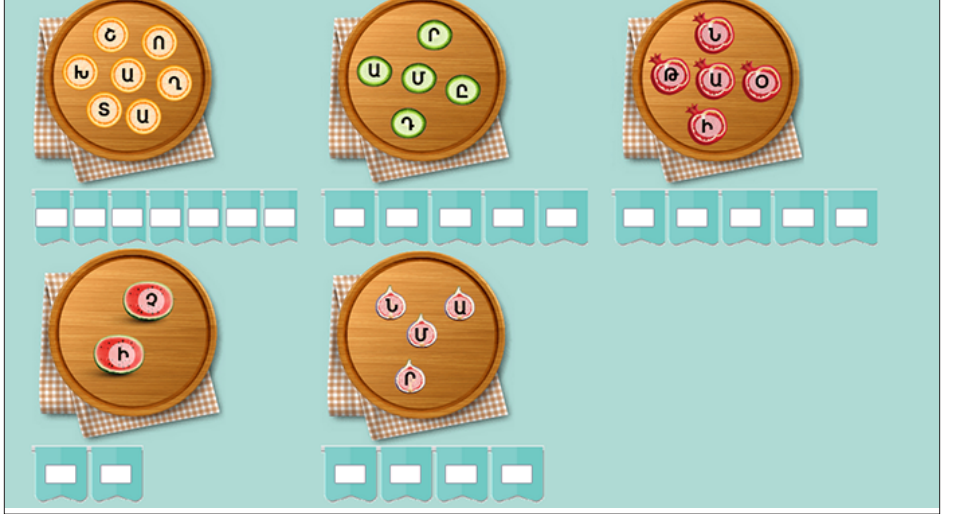
Թուաբանական եւ այլ բնոյթի խաղեր:

Ելեկտրոնային ՓԹԻԹ-ը, տպագիր տարբերակին առընթեր, շարունակեց փթթիլ, կիրարկումով փոխներգործուն խաղերու՝ յատուկական յաւելեալ հնարքներով: ԳԿՀ-ՀԲ-ի շարունակական նիւթաբարոյական քաջալերանքով բազմազան հերթական թարմացումները եւ ՓԹԻԹ վերածուեցաւ զոյգ Ամերիկաներէն միջնէ Մայրագոյն Արեւելք փնտռուած կայք մը: Ըստ համակարգչային վիճակագրական տուեալներու, ՓԹԻԹ-ի կայքի այցելուներու թիւը հասած է շուրջ 122,000-ի, իսկ ՓԹԻԹ-ի յաւելուածի ներբեռնողներու թիւը՝ շուրջ 48,000-ի: Համավարակի առցանց ուսուցումի ժամանակամիջոցին ՓԹԻԹ-ի կայքը եւ մանաւանդ լեզուական խաղերն ու պատմական քննարկ յաճախ օգտագործուեցան բազմաթիւ սփիւռ. քահայ վարժարաններու հայրենական ուսուցիչներուն կողմէ իբրեւ առցանց ուսուցումի յարմար միջոց:

2010 թուականին թիւ 0 փորձառական համարով հրապարակ իջած ՓԹԻԹ մանկապատանեկան պարբերաթերթը 2015-ի վերջաւորութեան ունեցաւ իր ելեկտրոնային առաջին տարբերակը՝ կայքը, իսկ 2016-ին երկրորդը՝ բջջային հեռախօսներու յաւելուածը, շնորհիւ ԳԿՀ-ՀԲ-ի պատասխանատուներուն ամբողջական նեցուկին: Եռամսեայ հերթականութեամբ եւ անվճար՝ հայ մանուկին ու պատանիին հասանելի կը դառնայ ՓԹԻԹ-ի կայքը www.e-ptit.com եւ յաւելուածը PTIT-ՓԹԻԹ:

Համավարակի տարածումին ու շարունակումին առընթեր, ՓԹԻԹ-ի խմբագրութիւնը եւ ԳԿՀ-ՀԲ-ի պատասխանատուները, յարմարելու համար նոր զարգացումներուն, նախաձեռնեցին ՓԹԻԹ-ի

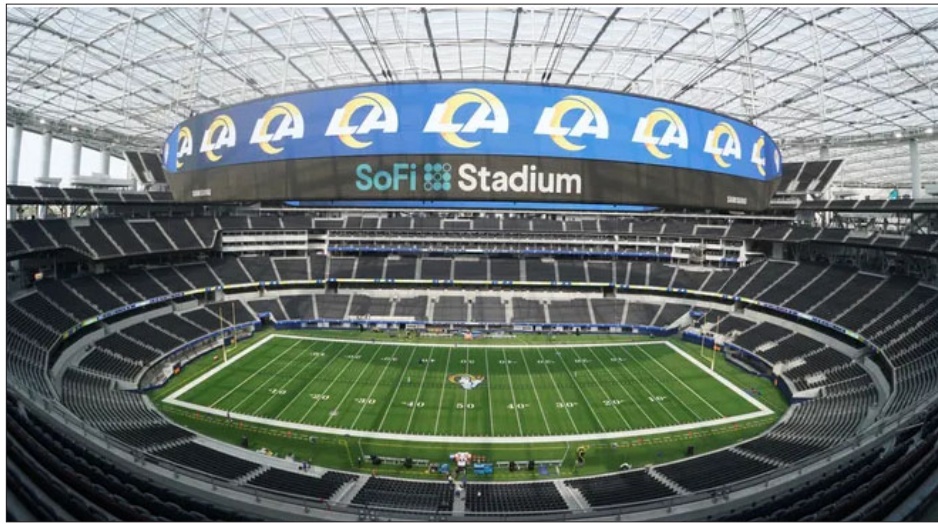
ԿՐՆԱՄ ԿԱԶՄԵԼ ԱՌԱՃԸ
Իրաքանչիւր բոլորակի մէջ տառերը դասաւորելով կազմէ բառը, ապա տեղադրելով քառակուսիներուն մէջ, կազմէ ասացումը: Իրաքանչիւր բոլորակի կեդրոնի տառը բառին սկզբնատան է:

ՓԹԻԹ իր փորձառական համարին լոյս տեսած օրէն նպատակադրած էր սփիւռ. քահայ նոր սերունդին մէջ քաջալերել հայերէն ընթերցասիրութիւնը եւ հարստացնել անոր առօրեայ խօսակցութեան բառամթերքը՝ մատուցելով բարոյական բովանդակութեամբ պատմութիւններ, առակներ, առողջապահական գիտելիքներ, իրենց տարիքին յարմար ժպիտներ, հանելուկներ եւ մանաւանդ լեզուական,

կայքի աշխուժացումին, ծրագրելով հիմնական բարեփոխումներ, գլխաւորաբար պարունակական (երեք նոր բաժիններու յաւելում), որակային եւ ձեւաւորումի բարեփոխումներ, որոնք մեկնարկեցին 5 Մայիս 2022-ին: Այսուհետեւ, ՓԹԻԹ-ի կայքի իւրաքանչիւր թարմացում պիտի ունենայ յատուկ թեմա մը, եւ այդ թեմային

Աշխարհի Բաժակի 2026-ի Քաղաքները ԱՄՆ-ի, Գանատայի եւ Մեքսիկայի Մեջ

Ֆուտպոլի Միջազգային Համադաշնակցութիւնը (ՖԻՖԱ) հաստատած է 2026-ի Աշխարհի Բաժակի քաղաքները: Եզրափակիչ մրցաշարը համատեղ կը կազմակերպեն ԱՄՆ-ն, Գանատան եւ Մեքսիկան:

ԱՄՆ-ի մէջ հանդիպումները տեղի կ'ունենան Աթլանթայի, Պոսթոնի, Տալլասի, Հիւսթընի, Քանասաս Սիթիի, Լոս Անճելոսի, Մայամիի, Նիւ Եորքի/Նիւ ձրքիի, Ֆլորատեյթիայի, Սան Ֆրանսիսքոյի եւ Սիեթլի մէջ:

Մեքսիկայի խողերը կ'ընդունեն մայրաքաղաք Մեքսիքոն, Գուադալախարան ու Մոնթրերէյը:

Գանատայի մէջ աշխարհի առաջնութեան քաղաքները կ'ըլլան Թորոնթոն ու Վանքուվըրը:

Առաջին անգամ եզրափակիչ մրցաշարին կը մասնակցի 48 հաւաքական: 16 խումբերուն մէջ կ'ընդգրկուի 3-ական խումբ:

Քոսթա Ռիքան Նուաճեց Աշխարհի Բաժակի Վերջին Տոմար

Քոսթա Ռիքայի հաւաքականը նուաճեց ֆուտպոլի Աշխարհի Բաժակի եզրափակիչ մրցաշարի վերջին տոմարը:

Քաթարի մէջ կայացած միջ-մայրցամաքային ընտրական փլեյ-օֆֆի խաղին Քոսթա Ռիքայի խումբը մրցեցաւ Նոր Զելանտայի հետ եւ առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով: Միակ կողմ խաղի երրորդ վայրկեանին նշանակեց իրեն Բեմփբլը:

Նոյեմբերի 21-էն Դեկտեմբերի 18-ը Քաթարի մէջ կայանալիք Աշխարհի Բաժակի աւարտականներուն հասած են նաեւ Արժենթինի, Պրագիլի, Էկուատորի, Ուրուկուայի, Կանայի, Մարոքոյի, Սենեկալի, Քամերունի, Թունիզի, Իրանի, Քաթարի, Սէլտեան Արաբիոյ, Հարաւային Քորէայի, Ճաբոնի, Աւստրալիոյ, Գանատայի, ԱՄՆ-ի, Մեքսիկայի, Անգլիոյ, Պելճիգայի, Գերմանիոյ, Դանիայի, Սպանիայի, Հոլանտայի, Լեհաստանի, Փորթուկալի, Սերպիայի, Ֆրանսայի, Խորուաթիայի, Զուիցերիոյ եւ Կալէսի (Ուելս) հաւաքականները:

Ռոնալդուն Մտադիր Զէ Զեռանալ «Մանչըսթըր Եունայթըտն»

Անգլիական «Մանչըսթըր Եունայթըտի» 37-ամեայ փորթուկալացի յարձակող Կրիշտիանու Ռոնալդուն մտադիր չէ այս ամրան փոխել ակումբը: Անոր պայմանագիրը մանչեսթերեան ակումբի հետ նախատեսուած է մինչեւ յաջորդ մրցաշրջանի աւարտը, եւ Ռոնալդուն տրամադրուած է աշխատանքի նաեւ նորանշանակ հոլանտացի գլխաւոր մարզիչ Էրիկ Տեն Հազի հետ, կը հաղորդէ Sky-ը:

Նախապէս անգլիական մամուլը գրած էր, որ Ռոնալդուն չի համապատասխաներ Տեն Հազի մարտավարութեան ու պատկերացումներուն: «Ռոմայի» փորթուկալացի գլխաւոր մարզիչ Ժոզէ Մուրիյիսին կը ցանկայ Ռոնալդունին տեսնել իր ղեկավարած խումբին մէջ: Երկու փորթուկալացիները միասին աշխատած են Մատրիտի «Ռեալի» կազմէն ներս:

Անցած մրցաշրջանին Ռոնալդուն «Մանչըսթըր Եունայթըտի» հետ մասնակցած է 38 հանդիպման, նշանակած է 24 կոլ, կատարած 3 կոլային փոխանցում:

«Ինթեր» Հաստատած Է, Որ Պայմանագիր Կնքած Է Միխայիլ Զետ

Իտալական «Ինթերի» գլխաւոր տնօրէն Զուլգայէ Մարոտան հաստատած է, որ ակումբը պայմանագիր կնքած է երկու ազատ գործակալի հետ: Խօսքը դարպասապահ Անտրէ Օնանայի ու կիսապաշտպան Հենրիխ Միխայիլեանի մասին է:

«Ինթերի» ղեկավարը նշած է, որ ակումբը արդէն պայմանագրեր ստորագրած է Հենրիխ Միխայիլեանի եւ դարպասապահ Անտրէ Օնանայի հետ, կը փորձէ ակումբ բերել յարձակողներ Ռոմելու Լուկակուին եւ Պաուլօ Դիբալային:

«Պորուսիան» 33 Միլիոն Եւրօ Առաջարկած Է «Այաքսի» Լաւագոյն Ռմբարկուին Համար

Տորթմունտի «Պորուսիան» կը փորձէ ձեռք ձգել Հոլանտայի ախոյեան Ամսթըրտամի «Այաքսի» եւ Քոստ Իլուարի հաւաքականի յարձակող Սեբաստիան Ալբերին: Գերմանական ակումբը 27-ամեաձ ֆուտպոլիստի համար առաջարկած է 33 միլիոն եւրօ: «Այաքսը» տեղափոխման համար կ'ակնկալէ 38 միլիոն եւրօ:

2019-2021-ին ան հանդէս եկած է Լոնտոնի «Ուեստ Հեմի» կազմին մէջ: 2021թ. Յունուարին «Այաքսը» Սեբաստիան Ալբերի տեղափոխման համար վճարած էր 22,5 միլիոն եւրօ:

Անցած մրցաշրջանին Ալբեր դարձաւ «Այաքսի» լաւագոյն ումբարկուն՝ մասնակցելով 31 հանդիպման, նշանակեց 21 կոլ:

«Լիվերփուլի» Եւ Մոհամետ Սալահի Բանակցութիւնները Արդիւնք Զեն Տուած

Անգլիոյ փոխախոյեան «Լիվերփուլի» եւ խումբի յարձակող Մոհամետ Սալահի բանակցութիւնները պայմանագրի երկարաձգման հարցով արդիւնք չեն տուած:

30-ամեայ եգիպտացի ֆուտպոլիստի պայմանագիրը «Լիվերփուլի» հետ նախատեսուած է մինչեւ յաջորդ մրցաշրջանի աւարտը: Սալահ չի ցանկանար երկարաձգել այն, որպէսզի յաջորդ ամրան ստանայ ազատ գործակալի կարգավիճակ եւ կախուածութիւն չունենայ յաջորդ խումբի ընտրութեան հարցին մէջ:

Սալահը 2017 թուականէն հանդէս եկած է «Լիվերփուլի» խումբէն, որու հետ անցած մրցաշրջանին մասնակցած է 51 հանդիպման, նշանակած՝ 31 կոլ, կատարած՝ 16 կոլային փոխանցում: Ան ճանչուած է Փրեմիեր Լիգայի անցած մրցաշրջանի լաւագոյն ֆուտպոլիստ:

Սալահի տեղափոխման արժէքը կը գնահատուի 100 միլիոն եւրօ:

Զիտան. Կը Ցանկան Շարունակել Մարզչական Գործունէութիւնս

Մատրիտի «Ռեալի» նախկին գլխաւոր մարզիչ Զիտանը Զիտանը մտադիր է վերսկսել մարզչական գործը:

«Ես կը ցանկան շարունակել մարզչական գործունէութիւնս: Ես դեռ ունիմ այդ կրակը, ֆուտպոլը իմ կիրքն է: Ես 50 տարեկան եմ, կայացած եմ, երջանիկ եմ, եւ այս է ամենագլխաւորը», - Զիտանի խօսքը կը մէջբերէ AFP-ն:

Յաջորդ խումբի մասին մեկնաբանութենէն ֆրանսացի մասնագէտը հրաժարած է: 2021թ. ամրանը Արքայական ակումբէն հեռացած Զիտանին հրաւիրելու ցանկութիւն ունի փարիզեան ՊՍԺ-ն:

«Ռեալ» Կ'երկարաձգէ Պայմանագիրը Բենգեմայի Հետ

Սպանիոյ ախոյեան եւ Ախոյեաններու Լիգայի գաւաթակիր Մատրիտի «Ռեալը» կ'երկարաձգէ պայմանագիրը աշխարհի ախոյեան Ֆրանսայի հաւաքականի յարձակող Քարիմ Բենգեմայի հետ:

34-ամեայ ֆուտպոլիստի գործող պայմանագիրը նախատեսուած է մինչեւ յաջորդ մրցաշրջանի աւարտը: Արքայական ակումբը Բենգեմային կ'առաջարկէ համագործակցութեան երկարաձգում մինչեւ 2024թ. Յունիս:

Անցած մրցաշրջանին Բենգեման «Ռեալի» հետ բոլոր մրցաշարերուն մասնակցած է 46 հանդիպման, նշանակած է 44 կոլ, կատարած 15 կոլային փոխանցում:

ՄԱՅԱԶՊ

ՕՇԱՆՆԷՍ ՍԷՐՈՐԵԱՆ
(Ծնեալ՝ 24 Փետրուար 1944ին, Լիբանան)

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբոր եւ հարազատին՝ ՕՇԱՆՆԷՍ ՍԷՐՈՐԵԱՆԻ անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 3 Յունիս 2022ին, անոր բնակարանին մէջ:

Յուզարկաւորութեան եւ թաղման արարողութիւնները պիտի կատարուին Երկուշաբթի, 27 Յունիս 2022ին, առաւօտեան ժամը 9ին, Mission Hills Catholic Mortuary գերեզմանատան մէջ, 11160 Stranwood Ave., Mission Hills, CA 91345, (818) 361-7387:

Սգակիրներ՝

- Այրին՝ Ժագլին Սէրօրեան
- Որդին՝ Արա Սէրօրեան
- Դուստրը՝ Ալին եւ Սեւակ Սաղտճեան
- Թոռները՝ Շահէ, Տիրան եւ Ժողէֆ Սաղտճեաններ
- Քոյրը՝ Հովհաննէս Երիքեան
- Քրոջ գաւակները՝ Ժուլիէթ Հէրմեզեան
- Լենա եւ Ժողէֆ Տէր Սահակեան եւ գաւակները (Լիբանան)
- Ռիթա եւ Վարուժան Աթաշբարայեան եւ գաւակները (Լիբանան)
- Վիոլէթ Թերզեան եւ գաւակները (Աթլանթա)
- Եղբայրը՝ Նշան եւ Սալբի Սրուրեան
- Եղբոր գաւակները՝ Արմէն եւ Լորիկ Սրուրեան եւ գաւակը Տանիէլ եւ Միշէլ Սրուրեան
- Մայքըլ Սրուրեան
- Քենին՝ Անի եւ Գրիգոր Զարուկեան եւ գաւակները
- Քենիի որդիները՝ Էսմոնտ եւ Գարէն Զարուկեան եւ գաւակները
- Շահէ եւ Յասմիկ Զարուկեան եւ գաւակները
- Աներորդին՝ Գրիգոր եւ Մոնիք Քէքլիքեան եւ գաւակները՝ Փիեռլին եւ Թալի
- Խնամիները՝ Շաքէ Սաղտճեան
- Հրայր Սաղտճեան
- Սէմ եւ Նայիրի Գասաճիքեան եւ գաւակները
- Եւ համայն Սէրօրեան, Սրուրեան, Քէքլիքեան, Զարուկեան, Երիքեան, եւ Գասաճիքեան ընտանիքները, հարազատներն ու բարեկամները

Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել AIM FUND-ին կամ ArmenianIMF.org-ին

ՓՈՒՍԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՊՕՅԱՄԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները կատարուեցան «Մասիս» շաբաթաթերթին:

- Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Օսան Տազսեան \$300
- Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Քաթիա Խոտանեան \$200
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Գալուստ եւ Լենա Տէրտէրեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Մարալ Թաւուզճեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Սեդա Խոտանեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Ժիրայր եւ Սիմա Կիրակոսեան \$100

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հանգուցեալ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՊՕՅԱՄԵԱՆԻ մահուան առիթով Պոյամեան ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց որոնք մասնակից եղան իրենց սուգին, այցելութեամբ, հեռաձայնով, ծաղկեպսակներով եւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութեամբ:

Առ այդ \$500 կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթին:

ՓԹԻԹ-Ի Կայքին Բարեփոխումն Ու Փթումը

Շարունակուած էջ 13-էն

առնչուած ամբողջական գիտելիքներ պիտի պարզուէ իր այցելուներուն:

Մինչ այդ, ՓԹԻԹ-ի տպագիր տարբերակը, որ դադարած էր 2020-ին թիւ 17 համարի հրատարակու-

մով, նոր շունչ մը ստացաւ ՀՀ-ի Կրթութեան, Գիտութեան, Մշակուցի եւ Սպորտի նախարարութեան նախաձեռնութեամբ պաշտօնակազմի անդամներու կողմէ: Երեւանի մէջ լոյս ընծայելու յատուկ համար մը, Հայրենիք հաստատուած եւ արեւմտահայերէնով արտայայտուող մասնաւորա-

ՓՈՒՍԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

ԱՆԱՔԵԼ ՏԻՐՃԵԱՆ ԿԱՐԿՈՒՏԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները կատարուեցան «Մասիս» շաբաթաթերթին:

- Տիկ. Ազատուհի Մուրաֆեան (Պաթոն Ռուժ) \$100
- Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ եւ Նորա Մուրաֆեան (Պաթոն Ռուժ) \$100
- Տէր եւ Տիկ. Սագօ եւ Հուրիկ Մուրաֆեան (Պաթոն Ռուժ) \$100
- Տէր եւ Տիկ. Chad եւ Մարալ Elwood (Պաթոն Ռուժ) \$100
- Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Ռոզին Տէր Դաւիթեան \$200
- Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Մարալ Թաւուզճեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Գալուստ եւ Լենա Տէրտէրեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ Ղարիպեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Աւօ Ղարիպեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Ռաֆֆի Ղարիպեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնար Պողարեան \$100

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԱՆԱՔԵԼ ՏԻՐՃԵԱՆ ԿԱՐԿՈՒՏԵԱՆԻ մահուան առիթով Տէր եւ Տիկ. Վարդիվառ եւ Նայիրի Կարկուտեան եւ որդին ճանի-Եփրեմ Կարկուտեան իրենց շնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակից եղան իրենց սուգին, այցելութեամբ, հեռաձայնով, ծաղկեպսակներով եւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութեամբ:

Առ այդ \$500 կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթին եւ \$500 Հ.Մ.Մ.ին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հանգուցեալ ՆԱԶԱՐ ՍԱՂՊԱԶԱՐԵԱՆԻ մահուան առիթով Սաղապարեան ընտանեկան պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակից եղան իրենց սուգին, այցելութեամբ, հեռաձայնով, ծաղկեպսակներով եւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութեամբ:

Արցախի Խնդիրը Խաղաղապահներին

Շարունակուած էջ 2-էն

ղակիորէն՝ այլ կերպ ասած դիւանագիտորէն կը բերի նաեւ խաղաղապահներին պատասխանատուութեան խնդրի շօշափմանը, իսկ լայն իմաստով էլ, թերեւս՝ կը լինի Արցախի սուբիեկտութեան պատասխանատու դրսեւորում:

Արցախում կայ օրինակ խորհրդարան, որի պատգամաւորները գերակշռող մասը կարող է Հայաստանի ներքաղաքական կեանքին այս կամ այն կերպ «ծառայելու» փոխարէն, ծառայել Արցախի պետական-հասարակական կեանքին եւ քննարկել օրինակ Փարուխի իրադարձութիւնները, քննելով ոչ թէ խաղաղապահներին, այլ նրանց հետ գործակցելու եւ ընդհանրապէս Արցախի անվտանգութեան հետ կապուած իրողութիւններին պատասխանատու կառույցներին, դրանց դեկավար եւ այլ պաշտօնեաների գործունէութիւնը: Երբ Արցախում

ձեւաւորուի այդ շրջանակում պատասխանատուութեան վերահսկողութեան յստակ մեխանիզմ, ապա դանակակաճ իր թէկուզ անուղղակի, բայց «ձգող ազդեցութիւնը կ'ունենայ նաեւ խաղաղապահներին վրայ, իսկ այդ հանգամանքն էլ իր հերթին իր ազդեցութիւնը կը թողնի Արցախի սուբիեկտային ներուժի միջազգային ընկալման խնդրի վրայ: Օրինակ, եթէ Արցախի ԱԳ նախարարը նշում է, որ Փարուխի դէպքը հարուած էր նաեւ խաղաղապահներին, Արցախի խորհրդարանը կարող է քննել, թէ ո՞ր կառույցն ու պաշտօնեան են աւելորդ «դիւրահաւատութեամբ» կամ «անգործութեամբ» ու «անփութութեամբ» կասկածի տակ դրել Արցախի անվտանգութիւնն ու շփման գծի ամրութիւնը, եւ այդ կերպ նաեւ նպաստել, որպէսզի հարուածի տակ յայտնուեն խաղաղապահները:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

բար հալէպահայ եւ պէյրութահայ պատանիներուն ուղղուած: Խանդավառութեամբ եւ ոգեւորումով սկսած աշխատանքը գուզահեռ ընթացաւ արցախեան 44-օրեայ պատերազմին հետ: ՀՀ Կրթութեան Գիտութեան Մշակուցի եւ Սպորտի նախարարութեան հովանաւորութեամբ եւ Յովհաննէս Թումանեանի անուան տուն-թանգարանի տնօրէնութեան գործակցութեամբ հրատարակուած ՓԹԻԹ-ի այդ յատուկ համարը լոյս տեսաւ 2020 Նոյեմբերին տխուր ու ճնշիչ մթնոլորտի մը մէջ: Ոչ ծանուցում, ոչ ալ արժանի շնորհանդէս կատարուեցաւ: Սակայն մնաց յոյսը՝ շարունակելու կատարուած յաջող այս փորձը:

ՓԹԻԹ-ի խմբագրութիւնը կը հաւատայ ազնիւ նախաձեռնութիւններու յարատեւումի ջանադրութեան: Կը յուսանք որ ՓԹԻԹ պարբերաթերթը կարելիութիւնը պիտի ունենայ շարունակելու իր առաքելութիւնը Սփիւռքի թէ Հայաստանի մէջ: Նաեւ կը մաղթենք որ ԳԿՀ-ՀԲ-ի ամբողջական հովանաւորութեամբ հրատարակուած ելեկտրոնային յաւելումները եւ բարեփոխուած կայքը կը շարունակեն իրենց առաքելութիւնը իբրեւ փոքրիկ օղակ մը այն մեծ շղթային, որ ԳԿՀ-ՀԲ-ը, իր այլազան ծրագրերով կազմած է ի խնդիր արեւմտահայերէնի պահպանումին ու զարգացումին:

Հովանավորությամբ՝

*Ս. Դ. Հ. Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմնի
Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան
135-Ամյակի Նուիրուած՝*

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱԶԳԱԳԻՐԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒ ԵՐԵԿՈՅ

ARMENIAN NATIONAL & ETHNOGRAPHIC SONGS

*Sponsored by: **S. D. H. P.** Western American Committee*

Dedicated to 135th Anniversary

With the participation of:

Մասնակցությամբ՝

ԱՌՆՈ ՄԿՐՏՉԵԱՆ
ARNO MKRTCHYAN

ՅԱՐՈՒԹ ՅԱԿՈՒՅԱՆ
HARUT HAGOPYAN

*The event will take place on
Saturday, June 25, 2022,
Starting from 7:00 p.m.
At AEBU Center*

*Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ Յունիս 25, 2022-ին
Երեկոյեան ժամը 7:00-էն սկսեալ
Հ.Կ.Բ.Մ.-Ի շքեղ սրահէն ներս՝
1060 N. ALLEN AVE., PASADENA, CA 91104
Տեղերը ապահովելու համար՝ Հեռ. 626-429-2815*

Մուտքի նուէր՝ \$75